

Kompetanse i alle ledd

Side 12, 18, 19, 30, 31, 38, 39 og 41

Ny sjef i SJT
Side 6-7

*Betongsko til
vindmøller*
Side 9

*Tar grep om
Solasplitten*
Side 20-21

*Monterer
konserthuset*
Side 30-31

*Svinger seg i
kompetansen*
Side 38-39

*Fundamental-
isme i Holt Risa*
Side 41

Georg Risa *1915 †2010

Georg Risa døde den 21. juli i sommer.

Georg Risa ble 94 år, han var født den 28. desember 1915 og var yngst av 10 søsken som vokste opp på Rangen i Nærbø. Han er en av de siste i den generasjonen som fikk oppleve de vanskelige tidene mellom de to verdenskrigene, den tyske okkupasjonen, og oppgangstidene etter krigen.

Sammen med de to brødrene Håkon og Tobias startet Georg firmaet Brødrene Risa i 1948. Da hadde de allerede lært seg hva det betyr å arbeide hardt og tungt med lange dager på «opptak» i «sorpa og steidn». Det firmaet de etablerte var ganske spesielt på den måten at det ga plass for mange som nok elles hadde hatt problem med å finne fotfeste i arbeidslivet. De behandlet de ansatte som likeverdige og regnet seg selv som «arbeidsfolk». De viste fra sin egen oppvekst hva det betydde å komme fra små forhold.

Det firmaet som de startet i 1948 har gjennom medgang og motgang vokst til et stort entreprenørkonsern som i dag har mer enn 700 ansatte, det tror jeg

hverken de tre eller andre hadde tenkt seg den gangen. Georg arbeidet aktivt i firmaet Br. Risa fra etableringen i 1948, de første årene ute på anleggene, senere tok han seg av kontoret. Mange av de som i dag arbeider i firmaet husker han mest som «postmann» og bud. Etter normal pensjonsalder hadde han i ca 15 år «fast arbeid» med å hente og sortere posten, hente deler for «verkstaen» og å kjøre forskjellige ærend etter behov.

Han hadde passert 80 da han en dag meldte seg hos Bjarne og «sae opp». Bjarne var tydelig beveget da han fortalte om dette et par dager senere. Helt til det siste var han opptatt av hvordan det gikk med firmaet, spesielt om der var nok arbeid for de ansatte.

Som bekjennende kristne har Georg og Gerd vært aktive i pinsebevegelsen og har i alle år vist den omtanke og menneskelighet som ligger i det kristne budskapet. For oss som arbeidet sammen med Georg er det den positive menneskevennlige

væremåten som er mest fremtre-

dende. Hans gode humør, humoristisk sans og den varme omtanken for medmenneskene kom snart i forgrunnen i samtalen. Jeg kan ikke minnes å ha opplevd at Georg snakket negativt eller på annen måte belastende om sine medmennesker, selv svært negative ting ble nedtonet til å være «uhell» mer enn ond vilje.

Når han så tilbake på det han hadde vært med på å bygge opp, var det ofte med et undrende smil og -- «ja æ det ikkje utrueleg koss alt he utvikla seg te det besta». Omtrent på den måten har han ofte uttrykt seg når vi har underholdt oss om vanskelige situasjoner som firmaet har gjennomlevd.

Vår omtanke går spesielt til konen Gerd som har delt et langt liv med Georg. Georg Risa etterlater seg tre barn, åtte barnebarn, og sytten oldebarn. Vi takker for godt samarbeid og lyser fred over Georgs minne.

Kåre Skretting

Komplett verdikjede

■ Det er snart jul og frosten biter som bare det. Jeg hadde håpet på en mildere vinter, men med forrige vinter friskt i minne, skal jeg være forsiktig med å håpe for mye.

2010 har vært et krevende år for konsernet, ikke minst på grunn av vinteren som ble så lang og medførte forsinkelser på flere prosjekt. I tillegg har det vært stor aktivitet på lave priser med tilhørende resultatsvikt. Det er krevende for selskapene våre å kjøre organisasjonen hardt og ikke få betalt for innsatsen. Da er det viktig å være gode motivatorer og fokusere på at vi skal bli enda bedre på effektiv drift og kostnadskontroll for å trygge våre arbeidsplasser.

Risa-konsernet har i dag 730 medarbeidere, så vi kan trygt si at vi er en av de største privateide bedriftene i regionen. Vi har satset på nybygg som et ledd i å skape vekst og trivsel og besitter en moderne maskinpark. Vi mener å ha

tilrettelagt for å kunne være en attraktiv arbeidsplass og har tro på at vi skal kunne fortsette med en fin utvikling. Risa-konsernets verdikjede er komplett og vi kan levere alle fag til byggebransjen, noe vi mener er en fordel og styrke for kundene. Konsernmodellen er «tonet» ned og vi er mer opptatt av det enkelte selskapets evne til å fokusere på sin verdikjede og spesialkompetanse og å styre etter den strategien som de selv har lagt. Vi har imidlertid satset på nettverksarbeid på tvers for å utnytte potensielle synergier og har nettverk innen områder som marked, innkjøp, HMS, kvalitet, personal, it og økonomi. Dette arbeidet er vi meget fornøyde med.

Vi har nå sluttført restruktureringsprosessen og har ryddet i alt som ikke er kjernevirksomhet. Vårt hovedfokus skal være driftsselskapene i Risa-konsernet samt tilhørende eiendommer.

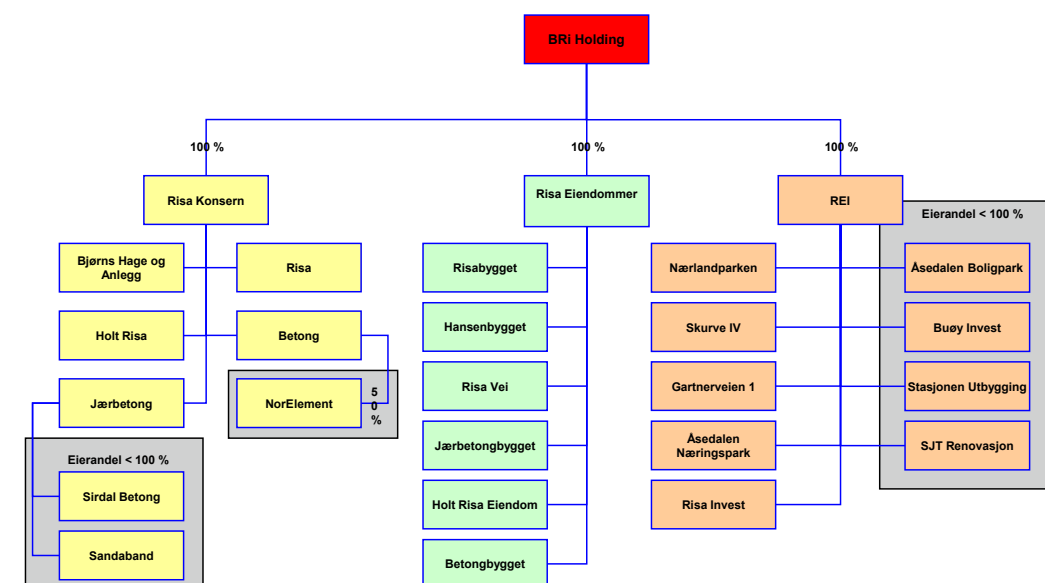
Jeg er positiv til markedet fremover,

men ser at det lave prisnivået nok vil bli værende en stund før det stiger igjen. Da er det viktig med dyktige medarbeidere som fokuserer på effektiv drift og som har kostnadsfokus langt framme i hverdagen.

Jeg ønsker alle stolte og gode medarbeidere en flott julefeiring og vil oppfordre dere til å bruke tiden godt med de nærmeste, både familie og venner. Tenk hvor heldige vi er som står opp friske og raske hver dag, det er lett å ta det som en selvfølge. Lev her og nå!

Bjørn Risa

Bygger nytt for Bergen Group

Buøy Invest AS, hvor Risa-konsernet er medeier, er godt i gang med nytt kontorbygg for Bergen Group på «Rosenberg-tomta» i Stavanger.

■ Det er Buøy Invest AS som står som formell byggherre for det 12.500 kvadratmeter store administrasjonbygget til Bergen Group. Risa AS har hatt arbeidet med å sprengne ut fjell og å opparbeide byggeklar tomt for det nye bygget.

– Bygget skal ha fire etasjer, med parkeringskjeller i tillegg, og skal stå ferdig i første kvartal 2012. Dette prosjektet er med å gi stabile og økte inntekter til Buøy Invest AS. Vi har per i dag leieavtale med Bergen Group, Aker Solutions, GMC Maritime, GMC Elektro og noen andre mindre leietakere, oppsummerer daglig leder i Buøy Invest AS, Geir Gausland.

Aktiviteten på det 430 mål store om-

rådet kan grovt deles opp i tre. Rosenberg verft, som er eid av Bergen Group, disponerer omtrent 200 mål. Annen næringsvirksomhet, som Aker Solutions, har rundt 1.000 kontorplasser på området. Den tredje kategorien er eiendomsutvikling med planer om både boliger og ytterligere næring på området.

Omfattende oppdrag

Risa-konsernet har vært medeier siden Rosenberg-tomta ble solgt til Buøy Invest AS i 2003. Entreprenøren på Nærbø har i overkant av 25 prosent av aksjene. Westco AS sitter med rundt 51 prosent av aksjene, mens A. R. Incoronato AS og

Stavanger kommune har rundt 10 prosent hver. Risa AS har gjennom 2005 og 2006 gjennomført store oppdrag med å fjerne all forurensning i massene på tomten. I forbindelse med nybygget til Bergen Group hadde Risa AS, som nevnt, tidligere i år sprengning og grunnarbeidet og i disse dager har Risa AS et større rivingsoppdrag av gamle arbeidsbrakker. Dessuten er Holt Risa engasjert til å bore 20 200 meter dype brønner til et sentralvarmeanlegg basert på jordvarme til det nye kontorbygget til Bergen Group. Mer om dette prosjektet kan du lese om på Holt Risa sine sider i denne utgaven av Rongaren.

Åpen dag 2010

Risa spisser økonomifunksjonen

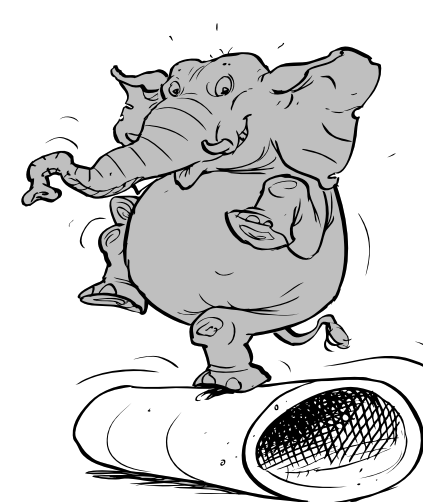
■ Risa AS har ansatt Jarl Scheie som finansdirektør. Han tiltrer i stillingen 3.1.2011. Han skal være med i ledergruppen og ha ansvar for hele økonomifunksjonen i Risa-konsernet, samt være en støttespiller for de øvrige selskapene.

Jarl er en Bryne-gutt og kommer inn med god tyngde både når det gjelder

kompetanse og erfaring. Han kommer fra Aarbakke Group hvor han jobbet som CFO i ni år. Han var tidligere ansatt i Weatherford Norge AS som controller i ni år. Han er utdannet siviløkonom, 48 år gammel, gift og har 2 voksne barn.

NY ELEFANTPASSER: Åsulv Salte er ny daglig leder i SJT og har lært seg å bruke snabelen.

SJT

Utfører en rekke tjenester innen slamsuging, renovasjon, rørinspeksjon og reparasjon av rør.

Har 32 ansatte med avdelinger i Vennesla, Mandal, Flekkefjord, Egersund, Nærbø og Haugesund. Omsetter for rundt 50 millioner kroner i året.

Eies halvparten hver av Risa Invest AS og SAR AS.

Ulv i elefanthud

For Åsulv Salte ble det en markant overgang fra tomteutvikling og produksjon av bygningselementer i Optimera, til å være daglig leder for et firma som presenterer seg selv med snabler og elefanthud.

■ I vår gjennomførte SJT en ansiktsløfting med ny profil, nye elefanter på bilene og brosjyrer i «elefanthud». Den nye daglige lederen Åsulv Salte begynte i jobben i midten av september og har begynt å komme under huden på den nye profilen.

– Jeg kommer fra gård på Høyland og har kjent til firmaet i 25 år. Elefanter har jo vært SJT sitt varemerke gjennom en årrekke. Elefantene representerer SJT på

en god måte. Det er jo i utgangspunktet spyling og suging vi holder på med, selv om spekteret av tjenester med årene er blitt kraftig utvidet. I praksis driver vi på med alt som foregår under bakken; fra rørinspeksjon, trykkspyling, quick-lock og så videre. Selv om dette teknisk sett er nytt for meg, er det en form for produksjon. Vi produserer tjenester, oppsummerer Åsulv Salte.

«Produksjon» er et ord bondesøn-

nen fra Høyland er kjent med både fra tidligere jobber og fra lederstillingen innen produksjon av precut takstoler og bygningselementer i Optimera. Fra Optimera har 41-åringen også erfaring med tomteutvikling.

Strategi for vekst

Det er mye nytt å sette seg inn i for den ferske daglige lederen. Etter noen måneder i jobben, har han vært innom alle

avdelingene fra Vennesla i sør til Haugesund i nord og hilst på flesteparten av de 32 ansatte. Det er lagt på bordet spenstige planer for å utvikle firmaet videre.

– Med ansatte og eiere som vil få det til, ligger alt til rette for å vokse. Det er lagt en strategi for å doble omsetningen opp til 100 millioner kroner i løpet av fem år. Denne veksten skal skje både gjennom at vi etablerer oss i nye områder og ved organisk vekst i de markedene vi allerede opererer i, trekker Åsulv Salte fram.

Avdelingen i Haugesund er det siste tilskuddet til stammen og en ekspansjon nordover mot Bergen kan være et skritt videre denne veien. I sør er det Grenlandsområdet i Telemark som blinder seg ut som det mest attraktive for

videre vekst.

Ingen snarveier

Hvordan er det å jobbe seg inn i en ny bransje for en travel trebarnsfar? Åsulv Salte driver med både jakt og fiske på fritiden, og har hatt overskuddet som trengs til å skifte beite flere ganger tidligere.

– Du lærer deg noen knep når du har gjort dette noen ganger. Selv om en del ting er forskjellig, er det mye likt fra bransje til bransje også. Fokuset på miljø er veldig utbredt i næringslivet i dag. For SJT gjelder dette i høyeste grad med et slagord som sier at vi er på lag med naturen. I dette legger jeg at det går en rød tråd som handler om miljø i alt det vi gjør. Vi driver med renovasjon og leverer alt vi behandler til godkjente

mottak. Det er fullt mulig å opptre som en banditt i denne bransjen og ta en snarvei i ny og ne, men det gjør vi altså ikke. Vi skal være ansvarlige i alt vi gjør. Er vi i tvil om noe, tar vi kontakt med miljøvern-avdelingen til Fylkesmannen, slår Åsulv Salte fast.

Med Åsulv Salte har SJT fått en daglig leder som også kjører lastebil.

– Sertifikat til å kjøre lastebil har jeg hatt i 20 år, men jeg kan ikke ha vogn bakpå. Jeg har planer om å være med sjåførene og få opplæring av dem for å se hva det går i. Det er viktig å vite hva som skjer ute i felten, men jeg skal ikke gå dem næringen, konkluderer Åsulv Salte.

Travel høst

■ Etter en kald start på året, ser det i skrivende stund ut til også å bli en kald avslutning. Alle i byggebransjen håper at ikke «ekstremkulden» skal legge en demper på aktiviteten denne vinteren som den gjorde sist vinter. Vi i Jærbetong er i alle fall forberedt på så godt som alle værforhold som måtte komme og ser optimistisk på framtiden.

I vår opplevde vi nokså turbulente tider. Markedet begynte for alvor å ta seg opp i løpet av fellesferien og har siden dette vært stigende med mange utfordrende betongleveranser. Spesielt i november har det vært høy aktivitet. Blant de mest spesielle prosjektene denne høsten, kan vi nevne at vi nå er godt i gang med å levere sprøytebetong til tunnelprosjektet i forbindelse med Sol-asplitten. Et prosjekt som også er omtalt i Rongaren, er betongleveransen til fundamentene for vindmøllene på Høg-Jæren. Av nye kunder, er det verdt å trekke fram kontrakten med Züblin Norge om

å levere betongen til sekantpelelegg i det nye Tjemslandsbygget på Bryne. Sekantpelelegg er, som en kan lese om på de neste sidene, en forholdsvis ny metode for å fundamenterer for bygg her i landet. Dessuten har vi fortsatt store leveranser til prosjekter som Tine Meieriet i Kviamarka, IKMs nybygg, Fjordpiren, Bjønnbåsen, Machartney, Rishagen, Bergen Group, Torgbakken og Meierigt.22.

Selv om kontraktene til bolig- og landbruksbygg hver for seg ikke er så store, er dette markedsområder vi leverer jevnt og trutt til gjennom hele året. Det er, som vi sier på Jæren, «jabnå så dræge, og disse markedsområdene er veldig viktige for oss. Derfor har vi denne gangen valgt å profilere en typisk representant for denne delen av markedet, nemlig Odland AS på Varhaug på Jærbetongs sider av Rongaren. Odland AS har kjøpt betong fra oss gjennom alle de 25 årene de har drevet, og hadde det vært mulig, ville de nok ha kjøpt betongen fra oss også når de er på oppdrag på helt andre kanter av landet! Takk for

et godt samarbeid!

Av annen aktivitet enn ferdigbetong, går produksjonen av peler og løblokker omtrent som forventet. Bubbledeck og plattendecker er et forholdsvis nytt segment som vi ennå ikke har fått det volumet vi hadde håpet på. Når det gjelder Deltabloc regner vi på prosjekter på Sørlandet hele tiden, men i Rogaland ser det ut som det er kun stål som gjelder. Sandaband har vi i høst hatt en stor leveranse av offshore, der det er satt en plugg som er 2000 meter lang, dypt under bunnen av Nordsjøen. I desember kommer det en tilsvarende leveranse med sandaband.

Ellers kan vi glede oss over at H1-tallet fortsatt er 0 i Jærbetong. Med dette vil jeg takke kunder, dyktige medarbeidere og gode leverandører for samarbeidet i året som er gått!

Tor Magne Kvía

Skal hvile på 1.200 tonn

Fundamentene som tårnene til vindmøllene på Høg-Jæren skal stå på, veier 1.200 tonn hver. Mesteparten av denne vekten er betong fra Jærbetong.

FØRSTE VINDPARK: Det er første gang prosjektleder Einar Tvinneheim i Kruse Smith har hatt ansvaret for byggingen av en vindpark.

■ Det er ikke bare vekten av fundamentene som skal hindre vindmøllene fra å velte uansett hvor mye det blåser på Høg-Jæren. Både massene under og over, i tillegg til vekten av fundamentet er avgjørende for stabiliteten til vindmøllene. Prosjektleder for totalentreprenør Kruse Smith, Einar Tvinneheim, har aldri vært med å bygge en vindmøllepark før, men mener at byggearbeidet med fundamentene ikke er vesentlig forskjellig fra andre byggverk.

– Det handler om forskaling, armering og utstøping her som andre steder. Det har vært vurdert å konstruere fundamentene ulike avhengig av massene som er på stedet, men en er landet ned på at alle 26 skal være like. Dette er verifisert av Det Norske Veritas, og så vi får bare gå ut i fra at de har rett, smiler prosjektlederen.

Kruse Smith har kontrakten med byggingen av de første 26 fundamentene i vindparken, med en opsjon på de resterende seks fundamentene når skjebnen for disse er avklart i retten. Kruse Smith har dessuten kontrakten på byggingen av servicebygget som skal ligge inne på selve området.

460 kubikk med betong i hver

Alle fundamentene i Høg-Jæren vindpark ligger i løse masser og er ikke forankret i fjell. Hver byggegrop som Risa AS graver ut er på rundt 3.000 kubikkmeter med løsmasser.

– Det første vi gjør når vi har forskalt rammen for fundamentet, er å støype et cirka ti centimeter tykt lag med magerbetong. Dette blir bunnen av fundamentet og gjør forskalingen tett mot bakken under. Oppå dette laget med magerbetong, begynner vi å montere armeringen. Det blir ikke brukt noen armeringsteknikk som skiller seg ut fra andre. Resten av fundamentet støyper vi i to etapper; først den store sokkelen på 17,5 X 17,5 meter og deretter toppsøylen på 5 x 5 meter som selve vindmølla blir montert på, forklarer Tvinneheim.

Det går til sammen 460 kubikkmeter med betong i hvert av fundamentene.

– De strengeste kravene til betongen er i kronen på toppen. Der bruker vi tilsvarende den kvaliteten på betongen som vegvesenet krever brukt i broer. Det er svært viktig at betongen er sterk nok i et prosjekt som dette. Vi føler oss trygge på den leveransen som Jærbetong kommer med, understreker Tvinneheim.

1.200 TONN: Hvert fundament for vindmøllene veier rundt 1.200 tonn. Vekten av massene som skal dekke over fundamentet er også med å forhindre at de velter.

HØG-JÆREN ENERGIPARK

Kruse Smith har totalentreprisen for byggingen av Høg-Jæren Energipark.

Flere av selskapene i Risa-konsernet er underleverandører i prosjektet: Risa AS har jobben med grunnarbeidet, Jærbetong leverer flytende betong og Holt Risa borer ned hull for spenningsavledere mot lynnedslag.

Høg-Jæren Energipark omfatter totalt 32 vindmøller med en samlet effekt på 73,6 MW og en årlig produksjon av 250 GWh.

Alle fundamentene skal være klar til montering av vindmøller senest i mars.

Hvert fundament veier rundt 1.200 tonn, hvorav cirka 50 tonn er armering og bolter mens resten er betong.

Vindparken skal være i drift fra 1. juni 2011.

Eierskifte var «aprilspøk»

Kornelius Odland tok over Odland AS da onkelen hadde drevet firmaet på dagen i 25 år, trodde han. Dette viste seg etter hvert å være en slags aprilspøk i og med at Aksel Odland 1. april i år hadde drevet firmaet i 25 år pluss én måned.

■ «Aprilspøken» ligger i at gründeren av Odland AS, Aksel Odland, hadde regnet feil når det gjaldt tidspunktet for overtakelsen. Han hadde nemlig bestemt seg for at nevøen, Kornelius Odland, skulle eie firmaet fra nøyaktig samme dag som han selv feiret 25-årsjubileum. Slik gikk det ikke helt.

– Jeg bommet med én måned. Kona mi, Synnøve, som i alle år har stått for regnskapet og kontorarbeidet i bedriften, fant ut at jeg startet opp 1. mars 1985. Jeg har selv alltid trodd det var 1. april, ler Aksel Odland.

Det er ingenting annet med eierskiftet i Odland AS som minner om en aprilspøk. Kornelius Odland hadde jobbet elleve år som forskalingssnekker i onkelens firma før han fikk kjøpe bedriften i år. Fra i vår, er det han som har styrt butikken, med «gamleonkel» som medhjelper og selger på si. Synnøve Odland tar ennå hånd om kontorarbeidet, men planen er at Kornelius' bedre halvdel, Maria Aarsland, skal bli lært opp til å gjøre det samme.

– Det blir liksom en familiebedrift også i framtiden. Slik vi ser det, er det mange fordeler med det. Vi er sammen om arbeidet og det er lettere å få hverdagene til å gå opp, sier Kornelius Odland.

Synnøve og Jærbetong

Like fast som at Synnøve har tatt seg av kontorarbeidet, har Jærbetong levert betongen til Odland AS i alle disse årene. Det vil Kornelius fortsette med. Etter å ha vært på flere byggeprosjekt på andre kanter av landet, vet Kornelius hva han snakker om når det handler om service.

– Hvis vi ikke er helt klare når betongbilen kommer, spør sjåføren i Jærbetong om det er noe han kan hjelpe med. På Østlandet sitter han i førerhytta og leser VG til vi er ferdige. Skjønner du hva jeg mener? spør Kornelius Odland.

HJEMMEKOSELIGE KONTORLOKALER: Synnøve og Aksel Odland har vært sammen om oppgavene nesten alle de 25 årene før nye krefter overtok Odland AS i år. De nye kreftene består av Maria Aarsland og Kornelius Odland med Marit (10 mnd.) på fanget.

STORT GRISHUS: Like ved Åna Fengsel gjennomførte Odland AS før jul et stort prosjekt med et grishus.

ODLAND AS

Leverer råbygg til landbruket, samt forskaling og støyping av golv, grunnmurer og «tretong» til privathus og industribygg.

Bedriften ble startet for 25 år siden av Aksel Odland.

Nevøen av gründeren, Kornelius Odland, kjøpte bedriften 1. april i år.

Odland AS har ni ansatte.

Etter at han tok over bedriften, har det vært fullt trøkk hele veien. Han tenker ikke å gjøre de store forandringene.

– Odland AS er godt innarbeidet når det gjelder forskaling og støyping både

for private, landbruket og til dels også industribygg. Det er en enorm verdi i det gode navnet og ryktet som bedriften har. Det har vi tenkt å bygge opp om videre. Vi er stort sett de samme perso-

nene som det var før eierskiftet. Blant de ansatte, er det folk som har vært med i over 20 år. Det sier jo en del, slår Kornelius Odland fast.

DAGLIG LEDER: Kornelius overtok som daglig leder i Odland AS på Varhaug fra 1. april i år.

Spunt- og kjellervegg og fundament i ett

Under byggingen av det nye Tjemslandsbygget på Bryne, leverte Jærbetong for første gang betong til en sekantpelevegg. Teknikken, som er nokså ny i Norge, gir en spuntvegg, kjellervegg og fundamentering av grunnen i ett.

■ De som passerte over Torget på Bryne i løpet av høsten, la kanskje merke til en borerigg litt utenom det vanlige. Rigger tilhører firmaet Züblin Norge AS, et datterselskap av den tyske entreprenørigiganten Züblin med hovedkontor i Stuttgart og avdelinger over hele verden. Den spesielle boreriggen var i arbeid på Tjemsland-tomta gjennom fire, fem uker for å lage en såkalt sekantpelevegg. Denne vegg av peler fungerer både som en spuntvegg, og hindrer masser fra å rase ut når en graver på tomten, og står som fundament for selve bygget etterpå. I tillegg vil vegg fungere som ferdig kjellervegg.

– Teknikken er utbredt i andre land.

I Norge er det ikke satt opp så mange slike vegger tidligere. Vi har gjort noen større prosjekt i Bergen og Kristiansand. I prosjektet på Bryne ble denne løsningen valgt på grunn av at massene var for harde til å lage en spuntvegg i. Fordelen med å lage en sekantvegg er at den har mange funksjoner samtidig. Det er primært hvis en trenger to eller flere av de egenskapene som sekantveggen gir, at det lønner seg å sette opp en slik vegg. Med en sekantpelevegg, kan en som regel også gå nærmere innpå omkringliggende bygg enn med spuntvegg, forklarer daglig leder i Züblin Norge AS, Anton Brandtzæg.

Tett vegg

Et arbeidslag var i sving på Tjemsland-tomta siden tidlig i oktober. Det aller første som blir gjort i et slikt prosjekt, er å støype en betongledevegg som definerer hvor boreriggen skal bore. Deretter borer en hull i bakken. Hullene blir så fylt med betong, i dette tilfellet fra Jærbetong.

– Søylen vil slutt stå med en overlapp på 15 centimeter inn i hverandre i tverrsnitt. Det fungerer slik at vi borer ned annet hvert hull først. Dette hullet fyller vi så med betong og trekker ut føringsrøret. Når vi har støypet annen hver søyle bortover, borer vi nye hull mellom disse. Da vil vi samtidig skape denne overlappen ved at vi går inn i søylene på hver side. Dette nye hullet blir fylt med armeringsjern før vi støyper det igjen. De første søylene har ikke armeringsjern for da ville vi ikke kunne bore i dem, presiserer Brandtzæg.

Det tar omtrent en dag for hvert hull som blir boret. Derfor har Jærbetong levert betong omtrent daglig på Tjemsland-tomta i perioden.

– Vi stiller høye krav til betongen fordi den skal danne en permanent konstruksjon som holder oppe bygget. Dessuten er det viktig at den er god å jobbe med. Samarbeidet med Jærbetong har fungert veldig bra, understreker Anton Brandtzæg.

Storstøyp i soloppgang

■ To pumpebiler og en rekke betongbiler fra Jærbetong var involvert da Kruse Smith skulle støype den nye broen på Foss Eikeland 4. november. Det er Risa AS som har vært hovedentreprenør i prosjektet med Kruse Smith som underleverandør på betongarbeid og Jærbetong

som leverandør av betongen. Leveransen begynte ved 22-tiden om kvelden og var ikke ferdig før langt utpå formiddagen neste dag. Til broer krever Statens vegvesen strenge krav til betongen. Det var derfor til enhver tid en representant fra betongkontrollen på plass for å sjekke

at alt var i henhold til kravene. Dette er første gang det er brukt teknikken med en ståldrager over brostrekket og med forskalingen hengende i denne i et vei-prosjekt i Rogaland.

Et ekstremt travelt og krevende år går mot slutten

■ Vi gikk inn i året 2010 som forsiktige optimister med basis i de handlingsplaner og tiltak som var iverksatt i etterdønningene etter finanskrisen, men vi hadde ikke kalkulert med at Kong Vinter skulle ta regien. Den 19. desember i fjor lavet snøen ned over Rogaland og la et hvitt teppe som ble liggende til langt ut på våren i 2010. Dette medførte nye utfordringer for oss. Vi måtte for første gang i Risas historie permittere og varsle stans i flere prosjekt. Da det endelig ble vår, og den opphopede ordreserven skulle omsettes, nærmest eksploderte det. Dette har påvirket driften i Risa hele året og vært meget krevende for organisasjonen totalt sett. Det har ikke gitt god nok effektivitet, og vi ser at økt tidspress samt pressede marginer ikke har gitt de forventede resultater. Fokus videre i 2011 vil være å ta inn rett type jobb til rett tid tilpasset

våre ressurser og ikke øke i omsetning.

Med basis i at vi ønsker å roe ned tempoet, er vi komfortable med ordreserven for neste år. Vi har i år startet opp 2 store prosjekt, RV 13 Kilane – Hålandsosen og RV 510 Solaspliten, sistnevnte er jeg prosjektleder for. Begge disse prosjektene styres etter ny modell; med eget prosjektstyre og egen prosjektorganisasjon ute i 'feltet'. Vi ser behovet for å sy opp med støttefunksjoner tett på driftsapparatet. Dette bidrar til et bredere eierskap og nærhet til problemstillinger samt beslutningsmyndighet på stedet. Vi mener dette vil bidra til økt tillit og større forutsigbarhet. Risa har også startet opp 2 nye funksjonskontrakter innen DOV, Arendal Ytre og Indre Ryfylke og vi har pr i dag ansvar for 8 funksjonskontrakter.

Som nevnt, vil vi i 2011 fokusere mer på bunnlinje enn omsetningsrekord og vi tror vi vil kunne lykkes ved å ha god planlegging, støttefunksjoner til drift

samt optimal utnyttelse av ressurser. Vi ser allerede en del positive trender på mye av det vi har satt i gang i løpet av året og har også forventninger til at prisnivået så smått beveger seg oppover.

Nå får vi bruke juleferien, selv om den er noe kort, til å lade batteriene slik at vi er klar for ny innsats i 2011.

Vil benytte anledningen til å ønske både kollegaer og forretningsforbindelser en riktig fredelig julehøytid og alt godt for det nye året.

*Anne Margrethe Skretting
Assisterende daglig leder*

Fornyett IA-avtale

Hovedtillitsvalgt, Bent Ove Barka, er fornøyd med at Risa AS nylig har fornyet avtalen om Inkluderende Arbeidsliv.

■ Blant de viktigste sakene som hovedtillitsvalgt Bent Ove Barka har hatt på tapetet den siste tiden er avtalen om at Risa AS skal være en IA-bedrift.

– Denne avtalen er nå

nylig fornyet og det er vi veldig fornøyd med. Ellers er vi litt bekymret for været om dagen og håper at kuldeperioden i slutten av november var et blaff. Vi i tillitsmannsapparatet har jevnlig møter med hverandre og med ledelsen. Det er god lyd fra alle hold. Jeg vil minne om

at alle har et ansvar for å ta vare på seg selv og utstyret de bruker i jobben.

Hvis det blir en like hvit julehøytid som i fjor, ønsker jeg de som skal holde veiene åpne lykke til, konkluderer Bent Ove Barka.

Legger grunnen for nye Sandnes-gauker

Risa AS vil med de kontraktene bedriften har i dag, være engasjert i og rundt utbyggingen av Brattebø gård i Sandnes i til sammen to år. Her er det arbeid for enda mange år framover, så flere kontrakter kan det bli.

Anleggsleder
Kai Tore Vatland

HÅNDMANN: Audun Serigstad kjørte buss inntil i sommer da han begynte hos Risa AS som håndmann. I løpet av høsten var han innom anlegget på Brattebø gård.

■ Kontrakten med å opparbeide vei, vann og avløp inn på det vel 600 mål store utbyggingsområdet Brattebø gård i Sandnes, startet for rundt ett år siden. I løpet av den tiden, er det kjørt vekk 150.000 kubikkmeter med myr og jord til tippen på Kluge. Like mye stein fra Skurve er kjørt inn og skaper sammen med sand og grus grunnlaget for et nytt byggefelt mellom Osli og Håbet i Sandnes. Helt hvor mange boliger som kommer har ikke anleggsleder for Risa AS, Kai Tore Vatland, oversikt over, men antall meter med rør som de ansatte i Risa AS har gravd grøfter for, har han kontroll på.

– Vi har nok lagt ned rundt én kilometer med rør, men det er bare for hovedanlegget. Denne første kontrakten til Risa AS i prosjektet, dreier seg om å

etablere hovedinfrastrukturen inn på feltet. Selve delfeltene og det som kommer av grøfter, tomteopparbeidelse og tilkomstveier i forbindelse med det, blir lagt ut som egne entrepriser etter hvert. Selvsagt håper vi også å få en del av disse. Jeg tror nok neppe at hele feltet er bygget ut før i 2015 eller der omkring, tenker Kai Tore Vatland høyt.

Undergang og rundkjøring

Bare med dagens kontrakter i og rundt Brattebø gård, vil de ansatte i Risa AS ha arbeid her ut hele neste år. Hovedinfrastrukturen inn på byggefeltet er én av tre kontrakter de allerede har.

– Arbeidet med byggefeltet vil vare godt ut på våren neste år. I utgangspunktet skulle dette vært ferdig nå i høst, men på grunn av at masseutskiftingsjobben

ble mye større enn antatt, har prosjektet tatt lengre tid, trekker Vatland fram.

De neste kontraktene har oppstart på vinteren og våren og vil gå parallelt med ferdigstillingen av byggefeltet.

– Den første, som er en undergang under E 39, starter opp i februar. I mars regner vi med å være i gang med en rundkjøring som skal ligge på vei inn til feltet, skisserer Kai Tore Vatland opp.

Byggeleder for Brattebø gård AS er Willy Engen, som til daglig er ansatt i Sandnes kommune og nå leid ut til prosjektet. Han er godt fornøyd med Risa AS.

– Det er ryddige folk å samarbeide med og de gjør en god jobb. Det er likt som en jærsk «style» over det hele, smiler Willy Engen.

BRATTEBØ GÅRD

Omfatter rundt 600 mål med boligutbygging mellom Håbet og Bråstein.

Utbygger er Brattebø gård AS som eies 70 prosent av det kommunale Sandnes tomteselskap og 30 prosent av Block Wathne.

Risa AS sine kontrakter er nå totalt 36 millioner kroner.

SPLITTER NY VEI: Formann Jan Emil Reinertsen og Risa AS bygger ny vei med sykkelsti fra Kvåle til Håland.

Anleggsleder
Ove Johnny Lode

Omfattende anlegg i Time kommune

Denne høsten og vinteren er det blitt fullt kjørt på alle deler av det omfattende anleggsarbeidet Risa AS har for Time kommune i forbindelse med Kvåleveien, ny rundkjøring på fylkesvei 44 og tilhørende sykkelstier.

■ Arbeidet med den nye Kvåleveien begynte for ett år siden. I vår var det oppstart på sykkelstien fra Håland til Herikstad og i høst satte Risa AS aksjon på å etablere ny undergang og rundkjøring på fylkesvei 44 (tidligere riksvei 44) på Ree. Fra undergangen på Ree skal det i tillegg bygges gang- og sykkelsti bort til industriområdet. Dessuten graver Risa AS ny vannledning fra krysset på fylkesveien til Ree industripark. Alt dette har en og samme oppdragsgiver nemlig Time kommune, men selve anleggene ligger delvis spredt og vil ikke henge fysisk sammen når de er ferdige heller.

– Selv om dette er én kontrakt, har vi delt opp jobbene slik det er naturlig for oss. Det er ulike framdriftsplaner og delmål underveis. Vi har også gjort det slik

at det er to formenn som har den daglige kontrollen ute i felten. Vi har likevel felles byggemøter for de ulike delene av kontrakten, trekker anleggsleder Ove Johnny Lode fram.

Ferdig til våren

Kvåleveien er det formann Jan Emil Reinertsen som har ansvaret for. Her dreier det seg om å bygge en helt ny vei på rundt 1.250 meter fra Kvåle til det nye handelsområdet på Håland. Veien vil fjerne store deler av den tungtransporten som i dag går gjennom sentrum av Bryne og som med jevne mellomrom henger seg fast i jernbanebroen.

– Det skal være to underganger for gang- og sykkelsti og én for fe langs traseen. Selve veien er tofeltsvei med to

FERDIG TIL NYTTÅR: Den nye rundkjøringen, med undergang under, på tidligere riksvei 44 skal være klar til nyttår. Formann Ingve Haaland holder framdriften i prosjektet.

rundkjøringer i. Arbeidet består stort sett av masseutskifting. Prosjektet har tatt en del lenger tid enn planlagt fordi det måtte mye mer masseutskifting til enn det som var prosjektert. Totalt har vi nok kjørt 70.000 kubikkmeter med fjell inn, og altså like mye dårlige masser ut, forklarer Jan Emil Reinertsen.

Veien blir ferdigstilt i løpet av våren 2011.

Rundkjøring til jul?

For de andre delene av kontrakten, er det Ingve Haaland som er formann. Sykkelstien fra Håland og sørover til Herikstad, som er på 1.400 meter, ble påbegynt i vår og nærmer seg ferdigstillelse. Når det gjelder hovedtyngden av denne delen av kontrakten, så skal den nye rundkjøringen og undergangen ved fylkesvei 44 overtas av Statens vegvesen rundt årsskiftet.

– Vi begynte med å lage omkjøring for trafikken her i begynnelsen av oktober. I november var undergangen på plass. Siden har vi bygget opp gangstien og gjort oss ferdige med alle grøftene ved krysset. Sykkelstien fra Ree til Håland industriområde har gått parallelt med dette arbeidet. Vi satser på å være helt i mål med rundkjøring og alt til årsskiftet, kommenterer Ingve Haaland.

Forenkler «indremedisinen»

Vi prøver stadig å forenkle indremedisinen – interne tjenester – i Risa AS. Fra nyttår vil våre interne og eksterne kunder oppleve dette på ulike måter.

■ Salg av masser gjøres enklere ved at vi har laget ei prisliste som ligger på våre nettsider. Her kan alle gå inn og selv bestille de massene de ønsker. Også eksterne, store kunder vil kunne fremforhandle seg til en prosentsats på prislista. Poenget vårt med dette, er å forenkle etterarbeidet med fakturering av kjøpte varer.

Det samme gjøres med verkstedtjenester. Vi forenkler de administrative oppgavene. Når det gjelder verkstedet er vi stolte av å ha et fullt oppegående godkjent verksted for lette og tunge kjøretøy, samt godkjenning for å ta EU-kontroll av lette og tunge kjøretøy. Du bestiller, vi utfører!

Fjellboring og sprengning er også noe vi leverer til våre anlegg internt, men også eksternt. Pris gis på forespørsel om vi har kapasitet.

Transport er vårt største interne system. Det er også er vi har flest innleide. Vi leverer grus og pukk, heiser og bringer fra morgen til kveld, og i tillegg salter og brøyter vi om nettene. Mange av våre lastebiler har flere sjåfører som deler lange dager og netter opp i flere skift. Jeg er imponert av våre sjåfører som gjør en vanvittig god jobb dag og natt. Dessverre er det ofte slik at når noe går galt, så tar vi pianisten, som i dette tilfellet er sjåføren. Urettferdig, men sant, og desto mer imponert blir jeg av denne gode stabile sjåførgjengen vi har i Risa. Stå på!

Utleieavdelingen er representert med én mann som har kontroll på hvor nesten alt utstyr befinner seg, fra Stord i nord til Risør i sør. Takk til alle 105 medarbeidere som er med å holde interne hjul i gang, vi vet hvor skoen trykker og vi vet hvilken indremedisin som trengs i hvert enkelt tilfelle. God jul til alle sammen.

Mvh Erlend Aksnes,
avdelingsleder fjell og pukk

FJELL OG TRANSPORT: Avdelingen fjell og transport teller åtte personer i administrasjonen. Disse er (f.v. venstre side) Geir Langaker, Krister Tofteberg, Stian Njærheim, Bent Tengs (f.h. høyre side) Evelyn Lode, Erlend Aksnes, Egil Høien og Arvid Svalestad.

Avdelingsleder
Erlend Aksnes

LEDERTRENING FOR ANLEGGS-LEDERE

24. november var det ledertrening for alle anleggsledere i Risa AS. Denne samlingen, som ble arrangert ved Bryne kro & hotell, var den andre i en rekke av tre seanser der en fokuserer på ulike emner innenfor anleggslederrollen. Den neste ledertreningen i denne omgang skal skje i løpet av desember.

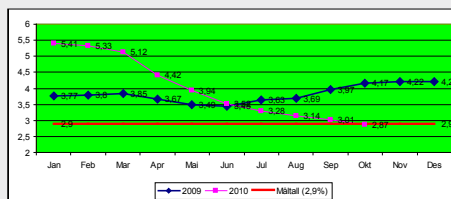
LEDERTRENING: Personalsjef Torill Sigurdson har fått med seg organisasjonspesikolog Øyvind Bjørnsen til å drive lederutvikling i Risa AS.

FORTSATT LAVT SYKEFRAVÆR

Det siste årets fokus på sykefraværet fortsetter å gi resultater i Risa AS. Det blir jobbet aktivt i alle ledd for å holde sykefraværet på dagens nivå eller lavere. Alternativt arbeid og grader-te sykemeldinger er tiltak som blir brukt for å oppnå de gode tallene. Også statistikken for H1- og H2-tall viser en stabilt, positiv utvikling. En H1-verdi per utgangen av november på 2,5 og tilsvarende H2-tall på 11,4 er betydelig bedre enn for ett år siden.

SYKEFRAVÆR I OKTOBER MÅNED

- Korttid: 0,87%
- Langtid: 0,73%
- Totalt: 1,6%
- Til nå i år: 2,87%

I TRENING TIL NORDSJØRITTET

Alle ledere i Risa AS er allerede påmeldt til neste års Nordsjøritt og er eksempler til etterfølgelse for de andre ansatte. Det er lagt opp til en rekke fellesaktiviteter for å komme i form til juni så her er det bare å henge seg på. Målet er at det blir minst 200 ansatte fra hele konsernet i løpet. Bjørn Risa utfordrer lederne i de andre selskapene til å skape engasjement for sykkelrittet.

Form din egen framtid

Risa AS tar hvert år inn mellom fem og ti lærlinger i ulike deler av bedriften. Vi jobber aktivt for å rekruttere de beste lærlingene fordi dette ofte er den beste måten å rekruttere nye medarbeidere på. Oppslaget om lærlingene Martin Skadberg og Jarle Kulander er Risa AS sitt bidrag til veiledningsboka for ungdom som skal velge utdanning, Muligheter Rogaland.

Lærlingetur høsten 2010

23.09.10 arrangerte Risa tur for alle lærlingene i Risa. Det er totalt 12 lærlinger, 10 var med på tur. Vi reiste med båt fra Gangenes, ny båthavn som Risa har vært med å lage på Rennesøy. Kurt Gangenes kjørte oss i den flotte båten sin. Han kjørte oss til Norsk Stein på Jelsa hvor vi spiste lunsj, fikk foredrag og omvisning på anlegget. Deretter reiste vi til Riksvei 13 i Erfjord hvor vi fikk omvisning på anlegget. Anleggsleder Geir Egil Fredriksen hadde omvisningen. Risa arrangerer årlig tur for lærlingene våre.

■ Martin arbeider på det nye anlegget til Tine på Kviamarka utenfor Nærbø og er nystartet som lærling. Han har bakgrunn fra VK1 Bygg og Anlegg ved Dalane VGS, og VK2 Anleggsgartner fra Øksnevad VGS. Med arvet interesse fra sin onkel som kjørte lastebil var veien kort til søknad og innvilget læreplass i Risa i juli 2010.

– Arbeidet er variert og spennende, forteller Martin. Vi graver for å legge ned rør, gjør klar for fundamenter og vi bruker dumper, vals og "hoppetussa" i arbeidet. (Hopptussa banker jorda fl at for den som ikke vet det..) Det er viktig å være nøye og presis, og som anleggsmaskinfører må man være stø på hånda.

– Det er helt klart kjekkest å kjøre maskin, fortsetter han.

– Jeg gleder med til neste sommer for da får jeg min egen.

Læretiden for en anleggsmaskinfører er 2 år og Martin blir nøye fulgt opp av en egen veileder hos Risa. Veilederen påser at arbeidet gjøres korrekt og ansvarlig og Martin er svært fornøyd med

Bor og ferdes du i Rogaland kan du nesten ikke unngå å støte på en gravemaskin, traktor eller lastebil merket med logoen til Risa AS. De er nesten overalt og kjøres av dyktige og faglærte ansatte som setter arbeidsglede og kvalitet høyt i sitt arbeid. To av disse treffer du snart med fagbrev ute på ulike prosjekter. Martin Skadberg (17), lærling i anlegg- og maskinførerfaget, og Jarle Kulander (19), lærling i grunnarbeiderfaget/håndmann.

De graver og grøfter seg til en karriere hos Risa

Prosjektleder
Torill Sigurdson

arbeidsforholdene ved anlegget.

– Jeg har en egen opplæringsperm som vi følger for å sikre at jeg kommer innom alt jeg skal lære, forklarer han. Og vi har også egne lærlingesamlinger der vi reiser på turer og får se andre anlegg og pukkverk, i tillegg til avslutninger og andre sosiale samlinger. Arbeidet passer en som meg veldig bra som ikke liker å sitte stille og vi får mye frisk luft.

– Jeg ser for meg å fortsette her hos Risa i mange år fremover, avslutter en fornøyd lærling. To fagbrev på tre år på Hovland Industritomt i Egersund treffer vi Jarle Kulander. Jarle er inn i sitt andre år som lærling og tok VK1 på Dalane VGS, VK2 Anleggsteknikk på Bryne VGS og begynte i Risa sommeren 2009.

– Jeg fikk smaken på dette yrket gjennom utplassering ute i bedriften som en del av tiden på skolen, forteller Jarle.

– Hadde ingen i familien som har gjort dette før, så jeg er den første, smiler han.

Som grunnarbeider assisterer man maskinføreren i sitt arbeid, og det dreier seg om grøfing og rørbearbeid, valsing, traktorkjøring og hjullaster.

– I tillegg er det også en del høydeberegning, singling av gulv og arbeidet er veldig variert, fortsetter Jarle. – Den ene dagen kan jeg sitte i traktoren hele dagen (kjekt hvis det regner) og neste dag tilbringes kanskje med en spade i en grøft (med sol hele dagen).

Jarle reiser mye rundt på ulike an-

legg og får sett mye av regionen.

– Det er et meget godt miljø her på jobben, skryter han. Man lærer alt fra bunnen av og arbeider seg opp etter hvert, og det er ingen forskjell på gammel og ung hos Risa. Jarle har klare planer for fremtiden og skal avlegge fagprøven som håndmann til neste år. Deretter tar han ett år til i lære som maskinfører (hvis han får lov av Risa, og det går sikkert i orden tror han.) Og slik står han etter hvert med 2 fagbrev i hånden

på 3 år.

– Det er kjekt å jobbe i et selskap som er så stort som Risa. Selskapet har anlegg og oppdrag nesten over hele fylket (og landet for øvrig) så hvem vet hvor jeg er om noen år?, undrer han.

Kan du tenke deg en fremtid i et av landets mest spennende entreprenørselskaper? Enten du trives ute eller inne så byr Risa på mange karrieremuligheter for den som kan og vil.

Sterk prosjektorganisasjon i Solasplitten

Solasplitten er det desidert største anlegget i Risa AS sin historie. For å møte de mange utfordringene med å styre en kontrakt på rundt 300 millioner kroner, har Risa AS laget en egen organisasjon som holder prosjektet i tømmene.

GODT I GANG: Prosjektøkonom Åshild Gudmestad (t.v.), anleggsleder Kato Risa og prosjektleder Anne Margrethe Skretting er godt i gang med arbeidet i Solasplitten.

TETT KONTAKT: Med prosjektledelsen bare noen få hundre meter unna, blir det tett kontakt mellom alle involverte. Her er prosjektleder Anne Margrethe Skretting (midten) og prosjektøkonom Åshild Gudmestad ute og prater med gravemas-kjører Arne Birkeland.

■ I arbeidet med Solasplitten har Risa AS for første gang opprettet en egen prosjektgruppe med fast kontor plass i brakkeriggen ved anlegget. Anne Margrethe Skretting er assisterende daglig leder i Risa AS, og som prosjektleder for anlegget, blir hun nærmest å regne som en bedriftsleder i bedriften.

– På en måte blir det som om vi er en egen «bedrift» i Risa AS. Vi er ikke registrert som eget foretak, men på grunn av størrelsen på anlegget, mente vi det var hensiktsmessig å gjøre det slik. Vi er en egen prosjektorganisasjon med alle nødvendige nøkkelfunksjoner tilgjengelig på plassen. Det er viktig for å kunne treffe de riktige beslutningene i prosjektet raskt. Prosjektet er så stort at også nøkkelpersoner som ingeniør, økonom, stikker og så videre må være engasjert i prosjektet hele veien, understreker Anne Margrethe Skretting.

Dette sparer dessuten Risa AS for mye unødvendig logistikk.

– Prosjektorganisasjonen møter på jobb her ute hver dag. Vi har faste, ukentlige møter og finner løsninger med de som kjenner prosjektet best. Det er mye enklere å treffe beslutninger når du hele veien kan gå ut i «linja» og se hva som skjer, fortsetter Skretting.

Tunnelgjennomslag før jul

Etter at Sola-ordfører Håkon Rege tok det første spadestikket, startet selve anleggsarbeidet for fullt i midten av september. Ved årsskiftet vil det være aktivitet ved tre punkt på den fire kilometer lange traseen. Anleggsleder Kato Risa og formennene Eirik Rugland og Odd Magne Haugland har med seg rundt 20 ansatte i Risa AS. I tillegg kommer det 15 ansatte hos Skanska som har ansvaret for tunnel- og betongarbeidene. Med full drift, vil det være rundt 50 personer i arbeid med veien. Risa AS skal på det meste ha 13 gravemaskiner, 6 dumpere,

2 borerigger og et vekslende antall lastebiler engasjert.

– Vi har til nå aktivitet på tre punkt i traseen. Disse er Idlandskogen og Kidlingsberget bro, Åsnuten tunnel og Kristensberget kulvert. Det betyr at vi fram til gjennomslaget i tunnelen, ikke har anleggsvei som binder sammen hele «linja». Massene som vi sprenger ut for å gi plass til Kristensberget kulvert, lagrer vi på vestsiden av tunnelen og frakter dem gjennom tunnelen til en stor fylling som ligger mellom Kidlingsberget bro og Idlandskogen bro senere. Både massene fra kulverten og tunnelen skal bli brukt i denne fyllingen, forklarer Kato Risa.

Gjennomslaget i den om lag 200 meter lange tunnelen er ventet å skje før jul.

Minimalt med overtid

Solasplitten skal være ferdig innen jul 2012. Veien har vært ønsket i flere årtier og vil avlaste det øvrige veinettet mellom Stavanger og Sola flyplass enormt.

– Det har vært mange ordførere i Sola før meg som har ønsket å starte byggingen av denne veien. Da jeg begynte i politikken i 1984 hadde de snakket om denne veien i mange år allerede. Vi skulle ha gjort dette for lenge siden, men nå er vi endelig i gang. Veien vil øke livskvaliteten til mange beboere som har slitt med støy og trafikk langs dagens hovedfartsåre til flyplassen. Jeg er veldig takknemlig for å få lov til å ta det første spadetaket og vil ønske entreprenøren lykke til. Det vil helt klart bli en del utfordringer med dette arbeidet. Spesielt håper jeg at arbeidet vil gå godt med tanke på HMS, sa Håkon Rege under markeringen av det første spadestikket i begynnelsen av september.

Prosjektleder Anne Margrethe Skretting påpeker at det er et skarpt fokus på HMS og at alle som arbeider her må gjennomgå en egen sikkerhetsopplæring for å bli klarert for prosjektet. I tillegg

er det streng styring av overtidsbruken.

– Målet er at vi skal fullføre dette prosjektet med minimalt med overtid. Med god planlegging bør det være mulig. Da har alle mer overskudd til å yte optimalt når de er på jobb, slår prosjektlederen fast.

VEI I BYGGEFELT: Det er sjelden Risa AS lager ny vei som ligger så tett til bolighus som her ved Kristenberget.

SOLASPLITTEN

Tofeltsvei fra E 39 til Stavanger lufthavn, Sola planlagt ferdig før jul 2012. Traseen skal være dimensjonert for firefeltsvei.

Strekningen er på fire kilometer og omfatter én tunnel, én kulvert og syv broer.

Kontrakten til Risa AS er på nærmere 300 millioner kroner. En del tilleggsarbeid kommer utenom.

ÅPNINGSTALL

Kruse Smith Entreprenør AS:
kr 307.731.002,80

Mesta Entreprenør AS:
kr 297.822.122,86

Risa AS:
kr 296.072.909,00

Veidekke Entreprenør AS:
kr 302.757.205,58

Skanska Norge AS:
kr 307.627.497,35

T.Stangeland Maskin AS:
kr 320.891.035,00

Utfordrende tid i møte

■ *Glatte veier, Såpeglatte veier, Ulykkesårsak: Glatte veier ikke strødd.* Det er disse overskriftene som vi kan frykte dukker opp nå fremover. Våre vakter i de forskjellige funksjonskontrakter går en utfordrende tid i møte. Beredskapsvakten skal ta en beslutning på hvordan føreforholdene kan bli de neste timene, og iverksett preventive tiltak for å unngå glatte veier. Dette kan være en meget utfordrende oppgave, samtidig som de tiltakene som han setter i verk vil bli målt i etterkant både av trafikkanter og Statens vegvesen. Beslutningen som blir tatt, er på grunnlag av både værmeldinger og værstasjoner langs den enkelte vei, og etter beste skjønn fra vaktene.

Winterdriften i funksjonskontraktene er nok den perioden med flest utfordringer. Det er rundt 400.000 trafikkanter som til daglig kjører på veiene som vi har et ansvar for. Alle disse har meninger om hvordan føreforholdene burde vært. Våre beredskapsvakter i kontraktene gjør en kjempejobb hele året, men spesielt om vinteren er presset på den enkelte vakt stort, både fra media og publikum.

Utenlandske sjåfører og vogntog skaper til stadighet store problemer ved snøvær og glatte veier. Når trafikken står fast på grunn av vogntog på tvers, forsinker dette også vår brøytebil en plass bak i køen. Trafikkantene sine forventninger til veiforholdene er ikke bestandig i tråd det som vi skal utføre i henhold til kontrakten som vi har med Statens vegvesen.

En annen faktor som nå kommer på dagsorden, er miljøproblemene med dagens saltforbruk. Langs mange veier ser vi nå død skog som en følge av dette. Dette er et område som vil få stort fokus fremover.

Funksjonskontraktene, eller driftskontraktene, som er det nye navnet, vil fortsatt være en oppgave som Risa AS vil satse på. Kontraktene er som regel på fem år, og behovet for vedlikehold av veiene er uendelig. Signalene fra Statens vegvesen er at det skal satses på veivedlikehold i fremtiden. Totalt sett er det cirka 125 kontrakter i landet, og hvert år blir rundt 25 av dem lyst ut på anbud. I år er det Stavangerkontrakten i vårt nærområde som er viktig, men vi vil også se på andre kontrakter som kan gi økt lønnsomhet også i eksisterende kontrakter.

Kompetanse og opplæring av personell som skal drifte disse kontraktene har vært en utfordring, og vi er nå i dialog med vegdirektoratet for å få på plass en opplæringsplan for dette. Driftskontraktene innholder mange fag; asfaltering, skilting, vinterdrift, grøntanlegg og så videre. Det finnes til nå ikke noe opplæring innen drift og vedlikehold av veier. Vi ønsker at dette kan bli tatt inn som en del av læreplanen på bygg- og anleggslinjene på videregående skoler slik at et fagbrev innen veivedlikehold kan bli en realitet innen noen år.

Til slutt vil jeg ønske alle en god jul og et riktig godt nytt år og så håper vi alle på en god og mild vinter!

Øyvind Langemyr
Prosjektleder

Varsel om vinterinnsats

1. september var oppstart for de nye veivedlikeholdskontraktene som Risa AS har ansvaret for; Arendal Øst og Indre Ryfylke. Allerede 20. oktober kom det første skikkelige snøværet inn over landsdelen.

■ Oppstart av to nye veivedlikeholdskontrakter på én og samme dato, kan by på en del utfordringer. Risa AS vant i vinter anbudene for de to nye kontraktene Arendal Øst og Indre Ryfylke. Samtidig fikk en ansvaret for veivedlikeholdet i Sirdal for andre periode.

– I Arendal var det ikke endelig klart at vi ville få hånd om kontrakten før i mai på grunn av at en av de andre anbyderne klaget på tildelingen. Dermed fikk vi temmelig kort tid til å kjøpe inn utstyr og til å få folkene på plass. Vi er glade for at vi har ansatt de samme personene som hadde ansvaret for veivedlikeholdet i denne kontrakten under den forrige entreprenøren, forteller prosjektleder i Risa AS Øyvind Langemyr.

Når det gjelder organiseringen av veivedlikeholdet i Indre Ryfylke, har Risa AS hatt lenger tid til å forberede troppe- ne. Her er det ansatt flere nye personer som er nye både i Risa-systemet og når det gjelder arbeid med veivedlikehold.

Spredt i geografien

Da det første snøfallet kom inn over landet allerede 20. oktober, ble det en tøff start på vinteren både for rutinerte og ferske veivedlikeholdsarbeidere. I Ry-

fylke måtte anleggsleder Aage Vee stenge E 134 i seks timer.

– Det fikk vi naturligvis høre. Problemet var først og fremst at bilistene kjørte på sommerdekk. Det kokte de timene det stod på, men ellers har oppstarten av kontrakten gått veldig bra, smiler Aage Vee.

Anleggslederen er ny både i Risa-systemet og med veivedlikehold, men ny i bransjen er han ikke.

– Jeg har drevet i mange år som maskinentreprenør for meg selv. 1. august begynte jeg i denne jobben. På grunn av de geografiske forholdene her i Indre Ryfylke, har vi organisert oss med én anleggsleder og tre baser på ulike steder. De tre basene holder til på Sandeid, Sauda og Sand, forklarer anleggslederen.

I tillegg er det ansatt én håndmann og én lastebilsjåfør.

Håpet i sør

Bilistene på E 18 ved Arendal ble også overrasket over det tidlige snøværet i år. Anleggsleder for kontrakten Arendal Øst, Ronny Hope, og de andre som jobber med veivedlikeholdet her nede, fikk en del å henge fingrene i. Selv om alle involverte i arbeidet med denne kon-

trakten kjenner utfordringene godt fra før, utviklet det første snøfallet i høst seg til et kaos. Alle de ansatte i kontrakten Arendal Øst jobbet med veivedlikeholdet her også i forrige periode, da under en annen entreprenør.

– Jeg tror jeg talte 17 biler i grøfta. Mange steder stod trailere og personbiler på skrått og skapte fullstendig stopp. 90 prosent av kjøretøyene hadde ikke vinterdekk. Med så kraftig snøfall tidlig på høsten, blir det alltid litt utfordringer, sier Ronny Hope.

Det er så godt som ingen rasutsatte strekninger eller tunneler i denne kontrakten, men E 18 krever høy beredskap spesielt om vinteren. Basen til Ronny Hope og de andre ansatte ligger da også naturlig nok langs E 18, ikke langt fra Sørlandsporten ved Risør.

– Det skal være mulig å kjøre i 90 kilometer i timen på E 18 uansett hvor mye det snør. E 18 fra Arendal til fylkesgrensa mot Telemark, med av- og påkjørsler, er til sammen syv mil hvorav to, tre mil av veistrekningen er trefeltsvei. Resten av kontrakten på 54 mil omfatter alt fra større fylkesveier til rene «heieveier» med grusdekke, forteller Ronny Hope.

ARENDALE: (Bak f.v.) Ann Kristin Huedner (inspektør), Ronny Hope (anleggsleder), (foran f.v.) Trond Sæmundsen, Per Eivind Hope og Kenneth Nordahl ved basen utenfor Risør langs E 18.

INDRE RYFYLKE: Svein Tore Tveitane (bas), Øyvind Ludvigsen, Inge Olav Jensen (bas) og Steinar Welzin Pedersen (bas) ved basen på Sandeid.

VEIVEDLIKEHOLD

Risa AS har ansvaret for veivedlikeholdet i åtte kontrakter. Disse er fra nord til sør: Hauga-Stord, Indre Ryfylke, Stavanger, Sirdal, Setesdal, Flekkefjord, Mandal og Arendal Øst.

Totalt omfatter dette cirka 5.000 kilometer med europaveier, riksveier, fylkesveier og gang- og sykkelstier.

Kontraktene med veivedlikehold omsetter for 220 kroner i 2010.

Det er cirka 70 ansatte involvert i arbeidet.

SNØVÆR: Dette bildet viser snøværet i det det nærmer seg Rogaland om morgenen 20. oktober. Snøværet skapte kaos på veiene i store deler av landsdelen fordi de færreste bilistene hadde lagt om til vinterdekk.

■ Når Risa AS overtar en veivedlikeholdskontrakt, er det en viktig faktor for regnskapet i kontrakten hvor gamle asfaltdekkene på veiene er. Jo eldre dekkene er, dess mer vedlikehold på grunn av sprekker, hull og ujevnheter. Hver høst lager dekkegruppa i Statens vegvesen en asfaltliste, hvor det blir prioritert hvilke strekninger som skal asfalteres neste år.

– Innspill fra entreprenører som har ansvaret for veivedlikeholdet i de forskjellige områdene, spiller en viktig rolle i dette arbeidet. Vi lytter til de som merker på kroppen hvordan tilstanden på veinettet er. Dessverre er det slik at ikke alle som ønsker det, kan få ny asfalt. Signalene på statsbudsjettet for neste år ser mer positive ut enn de har gjort på lenge når det gjelder å få mer penger til asfalt, sier senior ingeniør i Statens vegvesen, Harald Andersen.

I begynnelsen av januar hvert år lyser vegvesenet ut jobben med å asfaltere de parsellene som er øverst på lista.

– I Sør-Rogaland har vi for eksempel mange parseller som trenger ny asfalt både på grunn av spordybde og ujevnheter. Her blir det nok ganske sikkert noen veier som får ny asfalt neste år, oppsummerer Andersen.

Skanner og fotograferer

Siden begynnelsen av 2000-tallet har Statens vegvesen hvert år tatt bilder av hele veinettet i Norge. Disse bildene danner grunnlag for en nøye overvåkning av slitasje og dekkekvaliteten rundt om i hele landet. I Region Vest er det to biler som er satt opp med det nødvendige utstyret, én i Leikanger og én i Bergen. Sjåførene av disse bilene har et mål om å kjøre på alle veiene i Region Vest hvert år.

– Sesongen for å innhente disse bildene, er hovedsakelig fra april til månedsskiftet oktober, november. Vi er avhengig av å ha så godt som helt tørr asfalt. Hvis vi ser dråper på frontruta, må vi avslutte ganske raskt, forklarer Terje Gjørven sjåfør av den ene av registreringsbilene.

Han har mellom 70 og 100 reisedøgn i året for å kartlegge tilstanden på veiene i regionen. Fakta om veinettet blir samlet inn via laserskanning foran og bak på bilen, samt fotografering rett fram i kjøretretningen.

– Utstyret er montert på en spesiallaget bil, som det til sammen finnes 14

«Asfaltcowboyer» overvåker veinettet

Alle roper på ny asfalt, men budsjettene strekker bare til en liten brøkdel av veinettet hvert år. De som holder øye med veinettet for å avgjøre hvor det skal asfalteres, er vegvesenets asfaltcowboyer og har opptil 100 reisedøgn i året.

stykker av i vegvesenet. Scanneren tar et profil av veibanen per 16 centimeter på tvers av veien. Scanneren framme gjør fortløpende registreringer av bevegelser langs veien og et kamera tar bilde slik hele veitraseen ser ut hver 20. meter, forteller Gjørven.

Opptil 20 år gamle dekker

Til nå i år er det tatt bilder av 95 prosent av veinettet i Region Vest. De viktigste

verdiene som blir samlet inn, er spor-slitasje, ujevnheter i lengderetningen, tverrfall for vannavrenning, svingradius, overflate på asfalten og det generelle bildet av veinettet.

– På veier med høy hastighet heter det at sporene ikke skal overstige 20 millimeter i dybde. På mindre trafikkerte veier blir det tillatt spor opp til 25 millimeter. I løpet av den forrige vinteren kom det for eksempel fram mange ujevnheter

i veibanen på grunn av telehiv. Når vi skal evaluere hvilke veistrekninger som bør ha ny asfalt først, er dette materiell veldig nyttig. Vi bruker det også til å vurdere om leveransen av asfalt har vært god nok, opplyser senioringeniør Harald Andersen.

Det er mange eksempler på at asfaltdekkene i regionen vår er opptil 20 år gamle.

– Lite trafikkerte veier blir ikke

asfaltert så ofte. Motorveien mellom Sandnes og Stavanger må ha ny asfalt omtrent hvert femte år. Veinettet blir overvåket så nøye og veiene asfaltert jevnlig for at de skal være behagelige og trygge og kjøre på. Paradoksalt nok er det sånn at nytt asfaltdekke får mange til å kjøre forttere enn før. Når veibanen er ujevn og med dype spor, avpasser folk farten deretter, kommer det fra Harald Andersen.

Rakelig på HMS

■ Eirik Rake tok over som HMS- og kvalitetssjef i Risa AS fra 1. september. Rake må, som man sier på godt jærsk, være en «rakelig kar». Det har han et mål om å leve opp til også innenfor HMS- og kvalitetsområdet.

– Det viktigste for meg er nok det å ha tillitt fra de ansatte. De skal vite at de kan komme til meg med problemer og utfordringer innenfor HMS og kvalitet. Hjertesaken min er at vi skal gjøre sikkerhetsvurderinger av alt vi foretar oss og at hver av oss tar ansvar for sikkerheten, sier Eirik Rake.

Selv om han er ny i jobben som HMS- og kvalitetssjef, er han ikke fersking i Risa AS. Han begynte som innleid konsulent og var ansatt som rådgiver i to år før han tok over sjefsrollen i høst.

Av ting som er under oppseiling innen HMS og kvalitet, trekker han fram opplæring i bruk av arbeidsutstyr som det er en stund siden det var fokus på sist.

– Til våren kommer vi også med en flott kampanje om sikkerhet i grøfta. Den kan alle glede seg til!

Veivedlikehold størst i sør

Etter at ansvaret for veivedlikeholdskontraktene ble desentralisert til avdelingsnivå, er veivedlikehold den desidert største aktiviteten i sør.

Regionsleder
Mads Hompland

■ Fem av de åtte veivedlikeholdskontraktene til Risa AS ligger under avdelingen i sør med base på Tonstad i Vest-Agder. Én av veivedlikeholdskontraktene er nettopp Sirdal, mens de fire andre er Flekkefjord, Mandal, Setesdal og Arendal Øst.

– Veivedlikehold er den største aktiviteten vi driver med, både når det gjelder omsetning og antall ansatte. Det er jo stort sett egne ansatte som er involvert i dette arbeidet, men vi bruker selvfølgelig ressursene litt på tvers av nye anlegg og vedlikehold, trekker avdelingsleder Mads Hompland fram.

For selve funksjonskontraktene, er det utenom vinterinnsats stort sett planlagte oppgaver. I tillegg til dette, bestiller Statens vegvesen med jevne mellomrom arbeid som kommer utenom.

– Dette kan være rensk av grøfter og stikkrenner, fjellrensk og rassikring. Vi har hele det siste halvåret hatt godt trykk på såkalt bestillingsarbeid. Midt i Arendal sentrum har vi dessuten nylig gjennomført første del av en større tunnelrehabilitering som består av fukt-, frost- og bergsikring. Dette er en kontrakt som ikke har noe med veivedlikeholdet å gjøre for øvrig, men som blir

utført av fjellsikringsgruppen, trekker Mads Hompland fram.

Stort veianlegg

Avdelingen på Tonstad har også mye anleggsaktivitet som pågår hele året. Det største anlegget som er i drift nå, er strekningen Sande – Kvåle på fylkesvei 465. Her er det til en hver tid mellom ti og tolv ansatte i sving med masseforflytning, sprenging, knusing, rydding og transport.

– Dette prosjektet er et delprosjekt av ny fylkesvei 465 som skal gå helt fra Farsund til Opoft på E 39. Parsellen vi bygger, er på nokså nøyaktig tre kilometer og består stort sett av masseforflytning og fylling til sjø. Vi satser på at det meste av masseforflytningen er ferdig til nyttår. Dette er et stykke av 465 som går langs Åptafjorden. Derfor driver vi også med såkalt stabiliseringssprenging av massene som er fylt ut i sjøen. Anlegget begynte i sommer og har ett års byggetid, forteller Mads Hompland.

Det blir sprengt ut 170.000 kubikk med fjellmasser i prosjektet. Mesteparten av dette kommer fra et steinbrudd i nærheten. I tillegg til veien, skal Risa AS også bygge en båthavn med molo. Dette

er en erstatning for et tilsvarende anlegg som måtte ryke for å gi plass til veien.

«Rød løper» og hyttetomter

I høst har Risa AS i sør fullført et større prosjekt for Sykkkelbyen Mandal. Arbeidet med å anlegge røde asfaltstriper på kryss og tvers av byen har tatt lengre tid enn planlagt på grunn av uforutsette faktorer når en jobber i et bysentrum.

– Kort sagt har vi frest eller saget vekk det eksisterende asfaltdekket der det skulle bli sykkelvei. Selv om det ferdige resultatet du ser er en rød stripe, har det vært mye masseutskifting og tillegging av kantstein og lignende i dette prosjektet. Sykkkelbyen Mandal hadde offisiell åpning i begynnelsen av november, omkring ett år etter at vi begynte på jobben. Nå har jeg ikke kontrollmålt dette med egen sykkel, men jeg vil anta at det må være minst et par kilometer med «rød løper», smiler Mads Hompland.

De mer tradisjonelle markedsområdene til Risa AS i Sirdal, opparbeiding av hyttetomter og byggeoppdrag for kraftindustrien, er det også stadig bra aktivitet på.

Anlegget med riksvei 13 langs Erfjord

Fra boligprosjekt i Åkra på Karmøy.

Til stede i hele nordfylket

Fra avdelingen i Haugesund blir det styrt anleggsaktivitet og veivedlikehold fra Sunnhordaland til langt inn i Ryfylke. Satsingsområdet i året som kommer, er veibygging med mange nye prosjekt under oppseiling i regionen.

■ Avdelingen i nord er allerede i gang med og har gjennomført en rekke veiprosjekt for Statens vegvesen. Riksvei 47 like nord for sentrum av Haugesund ble ferdigstilt og overlevert vegvesenet i begynnelsen av desember. Prosjektet omfatter cirka 700 meter med trefeltsvei. På dette strekket er det ikke mindre enn tre underganger, tre rundkjøringer, 1.700 meter med grøfter og en 350 meter lang og 4 meter høy natursteinmur. Omtrent samtidig med at dette veiprosjektet er overlevert, har avdelingen i nord overtatt ansvaret for byggingen av ny parsell av riksvei 13 langs Erfjord i Suldal.

– Her var det oppstart i sommer og det vil være aktivitet her i ett år framover. Dette er et tøft anlegg med mange utfordringer. Vi har et veldig godt samarbeid med Statens vegvesen og finner løsninger på de problemene som dukker opp. Prosjektet går som planlagt, oppsummerer Trond V. Tvedt, leder for avdelingen i nord.

Innen 1. desember 2011 skal Risa AS være ferdig med den nye veien langs Erfjord. Da skal 650 meter med tunnel og fem kilometer med ny veibane være klar.

Veiprosjekt og anlegg

Erfaringen med store veiprosjekt kan bli god å ha når det kommer nye kontrakter innen veibygging i årene framover. Det vil være større aktivitet innen nybygg av veier i nordfylket enn sør for Boknafjorden de neste årene.

– Bare i tilknytning til T-forbindelsen til Karmøy, har vi nylig regnet på to jobber. Ellers er det stadig åpning av «veipakker» som er finansiert av bompengeringen rundt Haugesund. Vi satser på å få en del av disse jobbene framover, samtidig som vi selvsagt er aktive når det gjelder andre anlegg, presiserer Trond V. Tvedt.

Det vil også det neste halvåret være høy aktivitet i forbindelse med Aksdal industripark. Dette anlegget startet opp i januar og består av store mengder masseforflytning for å skape plass til småindustri som vil etablere seg nær E 39 i Tysvær kommune.

Også for boligutbygging er det aktivitet i totemarkedet med en forholdsvis stor pågående kontrakt om grunnarbeid i Åkra på Karmøy.

NY REGIONSLEDER

Risa AS satser stort på Haugesund-området og har ansatt ny regionsleder. Trond Viding Tvedt begynte som regionsjef nord 1. september.

Trond V. Tvedt er 45 år, er samboer, har tre barn og er født og oppvokst i Skudeneshavn på Karmøy. Etter nærmere 25 år på Østlandet, har han nå flyttet tilbake til Skudeneshavn. Trond har teknisk og økonomisk utdanning. Etter tolv år i Veidekke som anleggsleder og prosjektleder, både i innland og utland, har han de siste elleve årene jobbet som avdelingsleder og distriktsleder i PEAB.

Markedsrapport

■ Det er for tiden mye arbeid i markedet og utsiktene framover er meget gode. Totalt har Risa AS, inkludert veivedlikeholdskontraktene, en ordre-reserve på 1,3 milliarder kroner.

I år har vi vunnet tre anbudskonkurranser om vedlikeholdskontrakter og vi har to store nyanlegg som danner et godt og forutsigbart fundament i tiden framover. Mye har gått som planlagt den siste tiden. Den gode ordreserven før finanskrisen, førte til at vi tok inn lite nytt arbeid i den dårlige perioden. Nå er vi i den posisjonen at vi i større grad kan styre hvilke prosjekter vi øns-

sker inn i forhold til hva som passer til de framdriftsplanene vi har på eksisterende prosjekter.

Et tettere samarbeid mellom avdelingene og et større overblikk over prosjektene fra anbud til driftsfasen og økonomi, har også gitt gode resultater.

I dag utgjør Statens vegvesen cirka 50 % av ordreserven og dette er et område vi satser på også framover. Her har vi spisskompetanse og lang erfaring.

Avdelingen jobber veldig godt sammen og med innkjøpsfunksjonen underlagt oss får vi også den variasjonen i arbeidet som skaper trivsel.

Innlegg fra hovedverneombudet

■ Hei, og takk for tilliten som HVO.

Først må jeg si at jobben som HVO i Risa er utrolig spennende og lærerik. Det å jobbe for en ledelse som tar helse, miljø og sikkerhet så på alvor, en stor trygghet for at jeg som arbeidstaker er i fokus.

Som HVO er jeg i gang med å bli kjent med sys-

temer, rutiner og resten av HMSK-avdelingen i Risa. Vi har fokus på å risikovurdere det vi holder på med av arbeidsutstyr, en stor og krevende jobb, men en viktig del av å trygge vårt arbeidsmiljø. Jeg er glad for at Risa AS vil ha alle trygt hjem fra arbeid.

La oss sammen komme oss opp til neste nivå innen HMS og ta imot forandring og utfordring som en positiv ting. Dette gjør alt så mye lettere og tryggere. Verneombudene i Risa tenker:

"hva kan jeg gjøre for å få til dette?" Og det tror jeg vi alle kan tenke på daglig: "Hva kan jeg gjøre for min arbeidsplass, mitt arbeidsmiljø og mine kolleger?"

Nyt vinteren og ikke vær redd for å ta kontakt med ditt verneombud hvis det skal være noe. Ellers er jeg på verkstedet på Nærbø hver dag.

Kimsen, HVO

Jubilanter i Risa AS

■ 5. november var det feiring av jubilarer som har jobbet i bedriften i 10, 20, 25, og 40 år. Arrangementet skjedde i Köhler-paviljongen på Nærbø. Ekstra stas var det da Bjørn Risa delte ut gave til sin egen mor, Liv Risa, som har jobbet i Risa AS i 40 år.

Bjørn Risa delte ut gave til sin egen mor, Liv Risa.

JUBILANTER: (Bak f.v.): Freddy Eriksen (10 år), Tor Egil Taksdal (10 år), Gabriel Risa (10 år), Bent Ove Barka (10 år), Audun Time (10 år), Johannes Skårland (20 år), (framme f.v.): Kato Risa (25 år), Liv Risa (40 år), Odd Magne Fosse (25 år) og Egil Gimre (25 år). Jubilarer som ikke var med på feiringen: Stein Arild Bøi Pedersen (10 år) og Odd Magne Åmlid (10 år).

Produktutvikling

■ Vi har god aktivitet i alle avdelinger og har flere prosjekter som skal avsluttes til jul, det gir alltid ekstra godt trøkk. Med minus 10 grader rundt oss den siste tiden, har vi et inderlig ønske om at vinteren ikke må bli like brutal mot oss i år, slik som sist vinter. Vi har enda den verste vinteren på 100 år friskt i minne.

Alle er nå samlet på Skurve. I oktober flyttet administrasjonen etter. Det er veldig bra at alle nå er samlet på ett sted, vi blir et lag og det er mye enklere å koordinere daglige gjøremål.

I desember vil vi fornye IA-avtalen vår med NAV, samarbeidsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Vi har hatt

godt utbytte av å være en IA-bedrift. Samarbeidet med NAV har vært veldig bra takket være Gro Marie Austdal, vår IA-kontakt. Vi har gjennomført mange møter der våre ansatte har fått bistand innen NAV-systemet.

Siden vinteren nå er kommet for fullt, er det viktig å minne hverandre på å tenke sikkerhet både på byggeplasser, på lager og ikke minst i trafikken til og fra arbeid.

Montasjearbeidene på konserthuset pågår nå for fullt, vi er veldig stolte av å få levere de flotte røde glassbetongelementene. Denne typen elementer/betongoverflate har aldri vært benyttet tidligere. Arkitekten hadde et ønske om en rød boks i betong. Slik startet produktutviklingen med den røde glassbetongen for 3-4 år siden.

Vi har jobbet i lag med Ratio Arkitekter AS med blant andre Per Christian Brynhildsen i en lang og god prosess. Vi har støpt om lag 100 prøver med ulike tilslag og fargestoff fra hele verden, jakten på den røde "diamant". Det har vært en spennende prosess. Ved bruk av steinmaterialer fikk vi ikke den ønskede rødfargen derfor ble rødt og klart glass trukket inn. Flere typer glass i kombinasjon med ulike typer steinmaterial ble testet ut.

Det er veldig inspirerende å jobbe med designere som utfordrer oss til å benytte nye kombinasjoner og materialer, dette utvikler

bruken av betong. Det meste av vår produktutvikling av betongoverflater utføres i samarbeid med arkitekter som kommer med ønsker og innspill som vi tester og utfører.

Til Sjøhagen 6 i Hillevåg, nybygget til Sagen Eiendom, har vi utviklet en ny overflate. Her bruker vi en marmorbetong som blir frest og børstet i slipemaskinen.

I stedet for slipestein benyttes nylonbørster. Det gir en glatt, blank nyansert overflate. Resultatet er en flott betongoverflate med en fantastisk finish med tanke på renhold og levetid. Vi har en god tradisjon for produktutvikling av betongoverflater i lag med arkitekter. Betong er et fantastisk materiale med enorme muligheter til flott arkitektur.

2010 har vært et utfordrende år med tøff vinter, forskyvning av prosjekter og svært lave priser i bransjen. Vi ser tegn til forsiktig bedring, men 2011 vil også være et krevende år.

Takk for god innsats og samarbeid, med ønske om en riktig god jul og et godt nytt år.

Randi S. Egeland

Sjøhagen 6 i Hillevåg

Har allerede funnet tonen i konserthuset

Sven Risdal, byggeleder i AS Betong, og Bjørn Mikalsen, byggeleder for konserthuset, har funnet den gode tonen allerede før praktbygget i Stavanger står ferdig. Sammen dirigerer de utenom de fleste problemene som oppstår.

■ Eller utfordringer, som Bjørn Mikalsen korrigerer det til. AS Betong er godt i gang med leveransen av de mye omtalte betongelementene med den ny-

utviklede overflaten og egenartete rødfargen.

– Vår største utfordring er selve heiseprosessen. Å heise 15 tonn tunge elementer mellom de to bygningskroppene, er presisjonsarbeid på høyt nivå. Lite vind er en forutsetning for operasjonen. Så langt har dette gått veldig godt og arbeidet går som planlagt, sier en fornøyd Risdal.

Mikalsen nikker anerkjennende og understreker at han er godt fornøyd med AS Betong sitt arbeid.

– De er enormt positivt innstilt, noe også de andre underleverandørene er, og dette gjør det mulig for oss å finne gode løsninger underveis. Nå når bygningskroppene er i ferd med å ta form, minker utearealet betydelig. Dette gjør alt logistikkarbeid krevende. Etter hvert som mer av arbeidet vil foregå innendørs, vil noe av dette trykket letne, forklarer byggelederen for konserthuset.

Ingen «skal bare»

Bjørn Mikalsen kjenner hver krok på tomta han har ansvaret for. I tillegg til at uteområdet er lagerplass, skal det også være godt fremkommelig både for folk og utstyr. Han ser fram til at bygget blir tett og at innarbeidet kan starte opp for fullt.

– AS Betong har den største kranen på hjul og trenger plass både på bakken og i luften når de store elementene skal heises fra bil, over bygget og ned den trange spalten mellom byggene, framholder byggelederen.

For utenforstående ser det hele ut som en maurtue, men det er faktisk system i galskapen. Med 140 arbeidere på tomta til enhver tid og ansatte fra seks ulike land, må det også være det. HMS er det spesielt fokus på.

– Her er det ingenting som heter «skal bare». Sikkerjobbanalyse er en naturlig del av hverdagen, og så langt

har vi ikke hatt fraværsskader, sier en fornøyd konserthusbyggeleder.

Glitrer i elementene

Den 47 år gamle byggelederen kjenner byggfagene godt. Han har bakgrunn som tømmermann og har tatt videreutdanning i voksen alder, gått gradene og fått større og større oppgaver. Han er stolt over å ha nådd der han er i dag. For det er ingen tvil om at dette er det mest prestisjetunge byggeprosjektet i distriktet siden Domkirken i Stavanger ble reist.

– Det å være med på dette prosjektet, er helt unikt. Jeg trives virkelig med oppgaven, sier Mikalsen. Under omvisningen viser han også at han kjenner alle krinkelkroker av bygget og forklarer inngående om gulv og tak som skal kunne heises og beveges i alle retninger. Betongelementene vil danne bakveggen for resepsjon og billettsalg i foajeen.

– Med overlys fra takvinduene og lyssettingen inne, kommer disse elementene til å glitre, sier han. Svein Risdal smiler fornøyd på AS Betong sine vegne. Han nevner også at en del av æren skal de tre montørene ha.

– De har vært med helt fra starten av og har deltatt i alt planleggingsarbeidet, slår Risdal fast.

Det nye konserthuset

Stavangers nye storstue åpner 15. september 2012. For å klare dette må de holde takten som nå og alle må være med på notene. Når den røde løperen legges ut, kan det hende at elementene til AS Betong skinner mest i kapp med alle de prominente gjestene.

Ledende på næringsbygg

Lothe Bygg er en av Rogalands største og mest anerkjente totalentreprenører. Bedriften er ledende på oppføring av næringsbygg til alle formål, og er store på elementbygg med prefabrikkerte løsninger. Det er der AS Betong kommer inn

■ Lothe Bygg håndterer hele byggeprosessen fra planlegging til ferdigstillelse, bygger på hele Nord-Jæren og i Dalane, og har hovedkontor på Kvål i Sandnes. Bedriften eies av Magne Svendsen og Per Steinar Lothe. Inntil Magne Svendsen kjøpte seg inn i bedriften i fjor, har gründer Per Steinar Lothe vært eneier. Siden oppstarten i 1987 har Lothe Bygg AS hatt et nært samarbeid med AS Betong.

– Dette er et samarbeid som jeg regner med vil fortsette også med nye eiere inne i bildet. For oss som bygger med prefabrikkerte betongelementer, er det viktig å ha AS Betong med på laget, smiler Per Steinar Lothe.

Omsetningen i 2009 var 409 millioner kroner og bedriften har 42 ansatte. Halvdelen av disse er utarbeidende og majoriteten er elementmontører.

Satsningen på nettopp elementbygg har sitt utspring i denne byggtypens fleksibilitet, særdeles gode isolasjonsegenskaper og bestandighet. Fleksibiliteten gjør det mulig for byggherren å bruke bygget til svært ulike bransjer alt etter hvor markedet beveger seg. Denne byggtypen oppnår full pott når det gjelder energiklassifisering i de nye byggeforskriftene.

Ledende leverandør

Magne Svendsen ivrer like mye for elementbygg som gründeren av bedriften og vil gjerne tidligst mulig inn i planleggingsprosessen.

– De beste resultatene oppnår vi når vi sammen med byggherre, planlegger bygget og optimaliserer løsningene ved bruken av elementer. Her har vi spisskompetanse, kommenterer han.

Magne Svendsen som er ny daglig leder og majoritetseier er svært aktiv innen utbygging i regionen, senest nå med storsatsningen på Ålgård sammen med Coop. Urban sjøfront, Kverneland fabrikk (200 mål) er andre områder som er svært spennende og Magne Svendsen er aktivt med på utviklingen.

– Denne typen områder preges av et stort og omfattende samarbeid. Ja, hele regionen preges av det, og dette gjør det mulig å få til både vekst og utvikling. For at vi skal kunne ha en slik utbyggingen her i regionen, er vi avhengige av solide og dyktige underleverandører her lokalt. Det er AS Betong et eksempel på. Med sin produksjonskapasitet og sin kompetanse på overflater er AS Betong en ledende leverandør innen sitt felt, slår Svendsen fast.

Skanska inngår rammeavtale på bærekonstruksjoner

■ Skanska Norge har i dag inngått en langsiktig og forpliktende rammeavtale med Contiga AS, Nor Element AS og AS Betong for bærekonstruksjoner til byggprosjekter sør for Saltfjellet.

Avtalen vil sikre Skanska prosjekterings- og produksjonskapasitet i et ekspansivt marked. Organisasjonen merker allerede et økt press og lengre leveringstider på bærekonstruksjoner.

Avtalen vil også sikre Skanska og leverandørenes omforente ønske om sikker produksjon, miljøriktig bygging, samt bruk og utvikling av BIM og LEAN. Sammen vil Skanska og aktørene for rammeavtalen kunne utvikle og bygge prosjekter med større forutsigbarhet og til lavere totalkost for våre kunder.

Dette er den første store rammeavtalen Skanska gjør med en totalleverandør. Contiga, Nor Element og AS Betong vil i samarbeid med Skanska drive produktutvikling, prosjektering, produksjon

og montasje av prefab-betong og stålkonstruksjoner til våre byggprosjekter.

– Denne avtalen er en milepæl for Skanska. Vi har lenge sagt til våre kunder at tidlig involvering er et nøkkeltreffer for gode prosjekter. Det samme gjelder overfor våre leverandører. Ved å inngå denne rammeavtalen vil vi kunne utvikle bransjen, senke kostnader og levere kvalitet. Vi har gode erfaringer med alle leverandørene fra tidligere, og har mange pågående prosjekter sammen, sier Petter Eiken, administrerende direktør i Skanska Norge.

Axel Baumann i Contiga ser frem mot et tettere samarbeid med Skanska fremover. – Å bli tatt med på denne avtalen er inspirerende for vår organisasjon. Vi ser frem til å bli involvert på et tidligere stadiet enn før, noe som er av stor betydning for oss, og har stor tro på å kunne utvikle oss gjennom et slikt samarbeid, sier Baumann.

Prosessen fram mot dagens avtale startet med Skanska Xchange, men har utviklet seg til å omfatte større deler av vår byggvirksomhet. Avtalen er aktuell for alle Skanskaprojekter med prefab elementer som ligger geografisk sør for Saltfjellet.

Ny administrerende direktør i Norelement

■ Han heter Johannes Tofte, er 43 år, gift, 3 barn og bor i Kristiansand. Tiltredelse 04.01.2011.

Johannes er siviløkonom av utdanning (med fagfelt markedsføring, strategi, organisasjon og ledelse) men har bred industrierfaring og har ikke jobbet som økonom. Han har vært ansatt de 12 siste årene i Elkem og hadde ansvar innen personal, kvalitet, produksjon, sjef for Elkem Carbon (7 år) og tilslutt prosjektleder for mulig salg av virksomheten. Han har for øvrig et godt yrkesmessig og privat kontaktnett som også omfatter flere av våre viktigste kunder og er veldig motivert til å jobbe med markedssiden.

Helge Sviland, Nordisk mester i styrkeløft

■ Helge Sviland ble i høst nordisk mester i styrkeløft i klasse 90kg åpen. Han løftet 260 i knebøy (ny pers) - 190 i benkpress

– 272,5 i markløft (ny pers) 722,5kg sammenlagt (ny pers). Dette stevnet ble arrangert i Bergen.

JUBILANTER I 2010

30 år:
Sigmund Landro
Begynte 21.01.1980

Randi S. Egeland
Begynte 02.06.1980

Nye bygg

Scandic Hotel

Entreprenør: W. Engelsen Eftf. AS
Arkitekt: Ing. Øyvind Jørgensen AS
Overflate: Slipt polert betong av svart Sirevågsingel

Norengros, Forus

Entreprenør: SV-Betong AS
Arkitekt: Rambøll Norge AS
Overflate: Svart slipt polert Larvikitt og malt betong

Johs. Lunde Eiendom AS, Dekk1 Ganddal

Entreprenør: Kvia AS
Arkitekt: Alliance arkitekter
Overflate: Svart slipt polert Larvikitt

2010 - Et godt år?

■ Tatt i betraktning den kalde starten på året og at vi allerede i november på ny får den verste kulde i manns minne, så kan vi si at 2010 har vært et godt år. Temperaturen og været kan vi ikke gjøre noe med, men vi har klart å tilpasse organisasjonen vår til å løse en utenkelig oppgave og har lært oss å stå sammen i den tiden værforholdene tilsa at ikke alle kunne være på arbeid, men at prosjektene heller stoppet opp.

Oppskriften vi stod sammen om var å permittere store deler av organisasjonen i vinter som var, samt utstrakt uttak av ferie for flere ansatte. Vi satte oss på skolebenken for opplæring i samar-

beid med VOX voksenopplæringsprogram for å kunne bruke ventetiden best mulig.

Fase 2 begynte i april da telen endelig slapp taket og alle prosjekter skulle i gang igjen med et etterslep på tre måneder. Så fra å være permittert, skulle vi nå gå lange dager på grensen til det akseptable for å hente inn den tapte tiden.

Både de ansatte og bedriften har måttet betale prisen for dette spesielle året, og vi har vist hva vi er i stand til å klare av ytterligheter og vi stiller styrket inn i 2011, flere erfaringer rikere.

Det er på sin plass å takke våre oppdragsgivere og kunder i 2010 som har vist oss tålmodighet og evne til å samles

rundt felles fremdriftsplaner og løsninger. Blå Promenade og Tusenårsstedet for Stavanger kommune, Musøgaten for Rogaland fylkeskommune, flere private hager og oppdrag i Oslo-området er bare noen av våre prosjekter som er gjennomført i 2010. Vi er nå godt rustet for nye oppdrag med kapasitet og omstillingsevne bedre enn noen gang.

Ønsker med dette en riktig fin jul og godt nyttår til alle Rongaren-lesere.

Kurt Idland

Vakre privathager

Her er et knippe prosjekter som viser hva privathageavdelingen i Bjørns hage og anlegg kan gjøre av oppgraderinger rundt ditt hus.

FAGBREV: Einar Jensen er formann og Rebekka Varhaug er lærling. Felles for begge er at de skal ta fagbrev som anleggsgartner.

Får det til å svinge av Bjørns hage og anlegg

Bjørns hage og anlegg er en bedrift som satser på kompetanse i alle ledd av organisasjonen. For å få til dette, er det avgjørende at både lærlinger og erfarne medarbeidere tar fagbrev som anleggsgartner.

■ Rebekka Varhaug er lærling på andre året i Bjørns hage og anlegg. Einar Jensen har jobbet i Bjørns hage og anlegg i ni år, de siste fire årene som formann i grøntavdelingen, og er i dag Rebekkas nærmeste overordnede. Felles for begge, er at de i løpet av det neste året skal avlegge fagprøve i anleggsgartnerfaget.

– De er gode eksempler på den satsingen på kompetanse og faglært ar-

beidskraft som vi har i Bjørns hage og anlegg. Det finnes ulike veier til målet. Bedriften støtter aktivt og legger til rette for at nye lærlinger og erfarne medarbeidere kan oppnå fagbrevet. Dette gjør det igjen både mer attraktivt å jobbe i Bjørns hage og anlegg og vi stiller sterkere i konkurranse med andre bedrifter om oppdragene. Det lønner seg alltid å satse på kompetanse, understreker Kurt Idland.

Tar fagbrev nummer to

For Einar Jensen sin del, vil fagbrevet som anleggsgartner bli det andre fagbrevet han tar innen gartnerfaget. Han har allerede fagbrev innen drift av planteskole fra Danmark og har av den grunn mer detaljert kunnskap om planter og grønt enn de fleste. Innen anleggsgartnerfaget er graving, massehåndtering og steinlegging desto viktigere faktorer. Einar Jen-

sen har avlagt teorieksamen i faget anleggsgartner for over fem år siden.

– Med mer enn fem års erfaring i faget etter avlagt teorieksamen, kan du gå opp til fagprøve. Planen er å gjøre det i løpet av denne høsten eller vinteren. Vi må bare vente til det kommer et passende anlegg. Bjørns hage og anlegg er med å legge forholdene til rette, sier Einar Jensen.

Selve fagprøven består ofte av et privat anlegg som det er praktisk mulig for kandidaten sammen med en ufaglært håndmann å gjennomføre på egenhånd.

Klar for fagprøve

Rebekka Varhaug ser også fram til å avlegge fagprøven etter først to år på skole og snart to år som lærling. I tillegg til å ha hele læretiden i Bjørns hage og anlegg,

var hun dessuten utplassert i bedriften i løpet av skoletiden.

– Jeg trives veldig godt her og håper det vil være arbeid til meg også når fagprøven er bestått. Det er godt miljø i bedriften og flere lærlinger hvert år. Vi har vært fire lærlinger i bedriften i den tiden jeg har vært her, smiler Rebekka Varhaug.

Hun skal etter planen ta fagprøven i august neste år og føler at hun innen tid vil være klar.

– I læretiden har jeg fått prøve meg innenfor det meste både når det gjelder grønt- og steinarbeid. Mesteparten av tiden har jeg vært i grøntavdelingen, men jeg liker begge deler, understreker Rebekka Varhaug.

Sterk økning i stålkjernepeling

■ Plutselig er julen her igjen. Det er rart hvor fort et år går. Året 2010 har ikke vært noe godt økonomisk år for Holt Risa. Vi hadde et svært nøkternt budsjett, men selv ikke dette greier vi å oppnå. Allikevel har vi hatt et hektisk år med mye arbeid. Det er marginene som er for små. Det har vært en økning av oppdrag innen betongpeling, og vi når omtrent budsjettet som er på 80.000 løpemeter. Dette er en økning på cirka 35.000 løpemeter i forhold til i fjor. Dette er bra, men prisene som markedet gir, gjør dette arbeidet til ren sysselsetting for oss. Gevinsten for konsernet ligger i at Jærbetong har hatt en brukbar peleveranse inneværende år.

Når det gjelder stålkjernepeler, har vi hatt en formidabel økning i forhold til i fjor. Da produserte vi i overkant av

16.000 løpemeter og dette blir omtrent doblet i år. Jeg må berømme våre ansatte for en svært god innsats. Vi hadde ikke greid dette uten dere. Jeg vil også takke våre samarbeidspartnere på boresiden, Sør-Norsk Boring og Fosen Brønnboring for god innsats. Vi har leid inn i snitt cirka halvannen borerigg i hele år.

Vi mistet en av våre beste arbeidere, Magnar Haarr, i en tragisk ulykke på Grønland tidligere i år. Dette satte sitt preg på høsten og gikk svært tungt inn på samtlige i Holt Risa. Det er vanskelig å fylle det tomrommet som oppsto. Magnar var en unik arbeidsmann, stødig og arbeidsom og svært selvstendig. Det som skjedde var et stort tap for Holt Risa, og selvfølgelig et mye større tap for familien. Tankene våre går stadig til de i familien som sitter igjen.

Markedsutsiktene framover ser greie ut. Vi har per i dag ordresreserve for cir-

ka fire måneder og har fylt opp januar og februar, begge måneder som tradisjonelt er de roligste månedene. Det vi trenger, er en fin vinter og en liten oppgang i prisene, og det får vi krysse fingrene for at skal skje. Jeg vil takke våre kunder og leverandører for et godt samarbeid og våre ansatte for den innsatsen som er gjort i år. Nå må alle lade batteriene for ny innsats i 2011. Jeg ønsker alle en flott julefeiring og et godt nytt år!

Øyvind Gonsholt

«Fundamentalisme» i Holt Risa

Ansatte som driver med fundamentering i Norge har få eller ingen tilbud om utdanning, men arbeidet de legger ned skal tåle en grundig trøkk. Da er det godt at Holt Risa har ekte «fundamentalister» som Sigmund Svendsen og Svein Årvik på laget

■ Sigmund Svendsen og Svein Årvik er de to som har jobbet lengst ute i felten i Holt Risa. De to ringrevne i bedriften har til sammen godt over 60 års erfaring fra fundamentering over hele Sør-Norge. Det er gjennom «fundamentalister» som disse at kompetansen i bedriften blir tatt vare på og brakt videre til nye ansatte. Selv begynte arbeidsleder Sigmund Svendsen med å sveise peleskjøter tidlig på 70-tallet, den gang Holt Risa het Holt & Co.

- Det finnes ingen fagbrev innenfor det vi holder på med. Her handler det om å begynne med det enkleste og få mer kompliserte oppgaver etter hvert. Jeg var med å lage peler en god stund før jeg var med ut på byggeplassen. I begynnelsen var jeg nede på bakken og fikk oppleve hva yrket går ut på fra den siden. Du skal ha vært med en stund før du får lov til å kjøre pelemaskinen. Det er ingen mobilkran dette her og du må kjenne grensene for hva den tåler før den velter, advarer Svendsen.

Omfattende dokumentasjon

De ansatte i Holt Risa må ha kjennskap til en rekke ulike operasjoner gjennom sin arbeidshverdag.

- Vi må kunne kjøre ulike maskiner, sveise, bruke gassbrenner, operere tunge lodd, sette ned peler og spunt. Til å bore ned stålkjernepeler har vi som regel egne folk. Det er alltid to og to som jobber sammen, både av praktiske grunner og med tanke på sikkerheten. På den måten blir alltid kompetansen brakt videre i bedriften, forteller Svendsen.

Selv om de ansatte ikke har mulighet til å ta fagbrev innenfor det de holder på med, rett og slett fordi det ikke finnes, er det strenge krav til dokumentasjon på

KOMPETANSE OG ERFARING: De to fundamentalistene Sigmund Svendsen og Svein Årvik har til sammen mer enn 60 års erfaring i fundamenteringsbransjen. Det er gjennom karer som dette at ungdommen, her representert ved Frode Møtsøy og Tommy Nilsen, får opplæring i faget.

arbeidet de utfører. Det er aldri tilfeldig hvordan pelene blir satt ned i bakken.

- Vi loggfører data om hver eneste pele vi slår ned i bakken. Det er informasjon om lengder, når den er støpt, type stål og så videre. Alt dette blir overlevert kunden etter at vi har fullført en jobb, trekker Svendsen fram. I enkelte oppdrag blir det dessuten gjort kontroll av arbeidet ute på byggeplassen.

Fjellstøtt uansett

Gjennom 30 år i fundamenteringsbransjen er det ikke mange ting Svendsen ikke har vært ute for. Likevel mener han at han ennå har noen triks igjen å plukke opp.

- Det er stor forskjell på å jobbe i

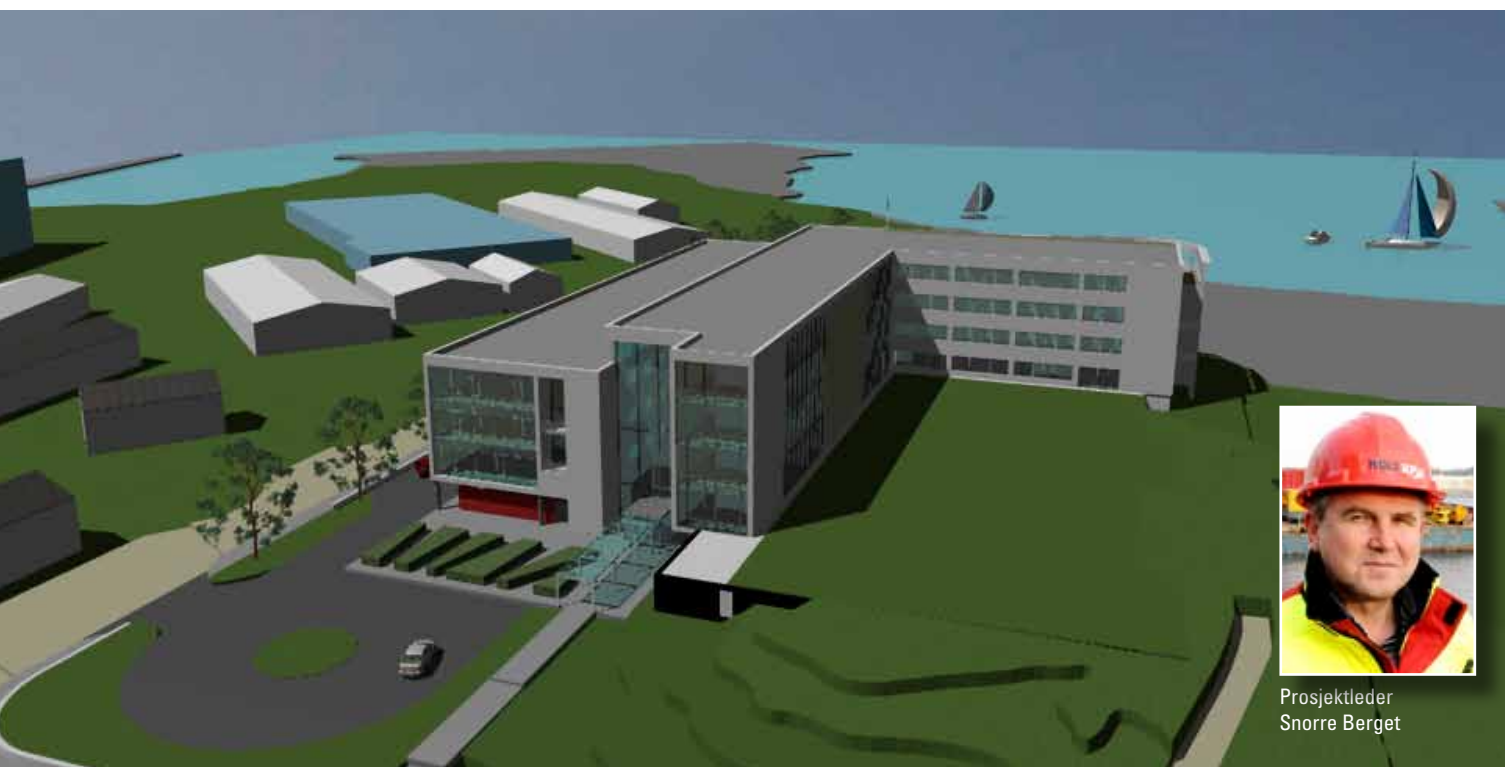
ulike grunnforhold. I ekstreme tilfeller kan det ta noen tusen slag å slå en pele én meter ned i bakken. Andre ganger er vekta av loddet nok til at pelen glir ned i grunnen. Det verste jeg har vært ute for, var da vi fundamenterte for den nye postterminalen på Forus. Pelene gikk over 30 meter ned i grunnen og på slutten var det som å slå i gummi; for hvert slag gikk pelen fem centimeter ned og 4,9 centimeter opp igjen, husker Sigmund Svendsen. Støter pelen mot fjell, er det en annen historie.

- Da hender det at den spretter tilbake, ler Svendsen.

Fjellstøtt står likevel alltid pelene til Holt Risa AS. Slik er det med fundamentalister i rekkene.

Skal bore etter «jordvarme»

På «Rosenberg-tomta» i Stavanger skal Holt Risa AS bore 20 stykk, 200 meter dype brønner på oppdrag for Buøy Invest AS. De leter verken etter gull eller olje der ute på Buøy, men en stabil varmekilde.

Prosjektleder
Snorre Berget

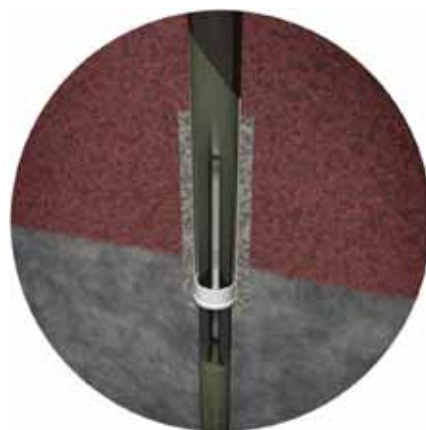
■ I likhet med mesteparten av jordklodens overflate er det også under Buøy mye lenger enn 200 meter ned til flytende lava, så det er ikke varme fra jordklodens indre det er snakk om. Heldigvis, kanskje! Fjellet i Sør-Norge holder, når du kommer et stykke ned, stort sett mellom fem og syv grader. Varmen fra sommerhalvåret blir faktisk magasinert i fjellet gjennom resten av året. Nedi brønnene som Holt Risa skal bore, vil det bli montert et svært omfattende røranlegg for å hente opp den konstante temperaturen i bakken via jordvarmekollektorer. Systemet med jordvarmekollektorer vil inngå i et varmepumpesystem som skal forsyne det nye administrasjonsbygget til Bergen Group

med store deler av varmebehovet.

Nytt marked

For Holt Risa er det spennende å være involvert i denne typen «nybrottsarbeid». Selv om det er langt fra første gang Holt Risa borer brønner til denne type anlegg, ser prosjektleder Snorre Berget et stigende marked her. De nye energikravene til byggebransjen gjør at byggherrer må tenke nytt i forhold til oppvarming av bygg. Da vil denne type anlegg ofte være aktuelt.

– Vi bruker det samme utstyret som når vi skal fundamentere med stålknepeler for eksempel. Det er tradisjonelle borerigger som utfører oppdragene på Buøy. De første tre meterne setter

vi ned føringsrør, mens resten av boreoperasjonen foregår i rent fjell. Brønnene er i overkant av ti centimeter i diameter, forklarer Snorre Berget.

Prosjektleder
Jarle Hundershagen

Rock´n roll i Oslo

■ Hva gjør man når man skal fundamentere for et nytt hotell som skal bli bygget på baksiden av en verneverdig fasade midt i sentrum av Oslo? Jo, man leier inn en av de største mobilkranene i landet og heiser borerigg og alt utstyr over fasaden og ned på byggetomta. Det var akkurat det Holt Risa måtte gjøre

tidligere i år.

– Ikke nok med at vi måtte stenge all trafikk i en travel sentrumsgate. Vi forhindret også musikerne som skulle ha konsert på Rockefeller i å komme i gang med å rigge utstyret sitt. De stod og trippet og så på heiseoperasjonen i stedet. Det var litt ståhei mens det stod på, men

Da Holt Risa skulle få på plass utstyret til å fundamentere for det nye Choice-hotellet like overfor Rockefeller, ble det rock´n roll.

selve fundamenteringsjobben gikk veldig bra. Det var mange utfordringer på den trange byggetomta. Vi holdt likevel framdriftsplanen og det var et vellykket prosjekt for oss, smiler prosjektleder Jarle Hundershagen.

Fundamenteringsmetoden som ble brukt var stålknepeler.

Å gjøre hverandre gode

HMS

Kundefokus

Kompetanse

Kvalitet

Kremmerånd

Åpenhet og ærlighet

www.risa.no

Å gjøre hverandre gode er Risa-konsernets visjon, og *HMS, kundefokus, kompetanse, kvalitet, kremmerånd og åpenhet og ærlighet* er de verdiene som skal legges til grunn når visjonen skal omsettes i handling. Verdiene er likeverdige og skal prege hele konsernet med alle dets medarbeidere.

Risa-konsernet

I dag er Risa-konsernet gjennom sine fem datterselskap regionens ledende entreprenørselskap. Og vi satser på videre vekst. Et naturlig steg framover vil være å markere oss på nasjonalt nivå. Den største og viktigste ressursen vår for å nå dette målet er de dyktige medarbeiderne vi har, og forankringen i en kultur preget av tillit, ansvar og entusiasme. Vi tror at vekst og framgang skapes av trygge og utviklende arbeidsforhold.